

Leven en werken in Zaanstad Noord

9 december 2020

Samenvatting

Het programma MAAK.Zaanstad (2016) streeft ernaar vele duizenden woningen toe te voegen aan de stad en daarbij de kwaliteit en de leefbaarheid te versterken. Een uitgebreide analyse van het gebied MAAK.Noord liet zien dat in dit deel van de stad op termijn plaats is voor 5.000 woningen. Zoveel woningen en bewoners erbij vraagt een grote inspanning. Die groei en verdichting is alleen mogelijk wanneer er tegelijkertijd fors wordt geïnvesteerd in infrastructuur en bereikbaarheid, in voorzieningen en in de kwaliteit van de openbare ruimte. We willen deze kans grijpen om Noord mooier te maken, leefbaarder, duurzamer, met een sterkere economische basis.

Dit Perspectief schetst hoe Zaanstad.Noord er in de toekomst uit kan gaan zien.

Bij de start van MAAK.Noord concentreerde het programma zich vooral op het verbeteren van de verbindingen tussen de grote kernen Krommenie en Wormerveer en de ontwikkelingen langs de Zaan. Maar de praktijk heeft geleerd dat er in heel Noord belangrijke ontwikkelingen spelen die de aandacht van MAAK verdienen. Bovendien vragen thema's als infrastructuur, mobiliteit en duurzaamheid om een brede visie en een overkoepelende aanpak. Het werkgebied van MAAK.Noord is dan ook uitgebreid. De verschillende kernen en gebieden, elk met hun eigen identiteit, en het groene buitengebied (een belangrijke waarde voor Noord) hebben nu een gelijkwaardige plaats in het programma.

Zeven speerpunten geven Noord een nieuw perspectief

De Analyse voor MAAK.Noord is eind 2019 door de gemeenteraad besproken. Daarbij heeft de raad een zevende speerpunt toegevoegd, gericht op het versterken van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden in Noord. Hieronder vatten we de zeven speerpunten samen en bespreken we kort de plannen die per thema op tafel liggen.

Speerpunt 1 : Bereikbaarheid verbeteren en parkeerdruk terugdringen

De woningbouwplannen in Noord kunnen alleen worden waargemaakt als er daarnaast oplossingen worden gerealiseerd voor de bereikbaarheid. Maar onze ambitie reikt verder: namelijk om de mobiliteitstransitie in Zaanstad te laten beginnen in Noord. Door een goed netwerk te creëren wordt meer gebruik gemaakt van fiets, wandelen en deelauto's en gaat de auto minder ruimte opeisen.

We willen in Noord leefgebieden creëren waar het prettig werken, wonen en verblijven is. Dat vraagt om het realiseren van autoluwe centra en het weren van doorgaand autoverkeer. De wijze waarop dat kan worden bereikt werken we uit samen met inwoners, ondernemers en bezoekers.

We stimuleren fietsen, wandelen, openbaar vervoer, (elektrische) deelmobiliteit en vervoer over water. We verleiden bewoners, werkers en bezoekers om andere mobiliteitsvormen te gebruiken dan de auto. Keuzevrijheid is hierbij een groot goed, maar we maken de

vervoerwijzen aantrekkelijker die het beste bij een buurt of wijk passen. Bijvoorbeeld met een kwalitatief hoogwaardig aanbod van openbaar vervoer, fiets en deelmobiliteit. Maar tegelijkertijd ook door op onderdelen te sturen, bijvoorbeeld via de parkeernormen. De mate waarin gestuurd wordt, hangt onder meer af van het aanbod aan alternatieven.

Meer ruimte voor langzaam verkeer, OV en deelauto's

De verbindingen voor fietsers en voetgangers in Noord kunnen beter, in de kernen, tussen de kernen en naar het buitengebied. We nemen maatregelen die barrières wegnemen (zoals de N246, de Nauernaschevaart en de Ned Benedictweg). De bedrijventerreinen (Noorderveld/Molletjesveer) worden beter bereikbaar met openbaar vervoer en fiets. Naar verwachting gaan rond 2030 de treinen die de stations in Noord aandoen, frequenter rijden. Dat biedt nieuwe kansen. Heldere, comfortabele loop- en fietsroutes van de stations naar de winkelgebieden in Wormerveer en Krommenie zijn ook nu al van belang. We stimuleren het gebruik van deelauto's, deelfietsen en deelscooters. Wij gaan in gesprek met aanbieders van bewezen succesvolle concepten om deze aan te bieden bij de stations en in de wijken.

Speerpunt 2: Nieuwbouw van woningen geeft meer diversiteit en doorstroming

Er staan bijna 20.000 woningen in Noord (met bijna 45.000 bewoners). 5.000 woningen toevoegen betekent dus: voor elke vier bestaande woningen één erbij!

Ambitie: de nieuwbouw in Noord leidt tot een gevarieerd aanbod van woningtypen, prijsklassen en woonmilieus, waardoor er voor veel verschillende doelgroepen een passende woning te vinden is. Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan behoud en versterking van de ruimtelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten van Noord.

Wij zetten in op een gedifferentieerd nieuwbouwaanbod inclusief woningen voor lage middeninkomens en op groei van het aantal sociale huurwoningen. Voor die nieuw ontwikkelde gebieden streven we naar een differentiatie van 30% sociale huur, 10 tot 20% middeldure huur en koop en 50 tot 60% duurdere huur en koop. Om kansengelijkheid in ruimtelijke zin te bevorderen is deze diversiteit ook terug te zien op het schaalniveau van nieuwbouwprojecten.

Prettig opgroeien en veilig oud worden in Noord

Noord is in de periode tot 2040 dé plek in Zaanstad waar mensen kunnen wonen in een stadse sfeer omringd door groen ('suburbaan'), met daarnaast bijzondere en compacte woonlocaties in voormalige industriële complexen uit de negentiende eeuw. Sterke kanten als water, groen en erfgoed worden goed benut. In Noord kunnen mensen prettig opgroeien en oud worden, bijvoorbeeld in nieuwe woonvoorzieningen in de centra van Wormerveer en Krommenie. Het is essentieel dat we de voorzieningen voor ouderen en andere zorgdoelgroepen op peil houden. De vergrijzing zal toenemen in de komende jaren, zeker ook in MAAK.Noord. Woonvoorzieningen als de Amandelbloesem en Festina Lente (dat aan vernieuwing toe is) zijn dan ook van groot belang voor het gebied.

Alle inwoners van Noord moeten de mogelijkheid krijgen om een wooncarrière te maken binnen dit deel van de stad. Het bevorderen van de mogelijkheden tot doorstroming vergroot de kansengelijkheid.

Speerpunt 3: gericht werken aan versterking van de maatschappelijke kracht

Ambitie: Noord maakt niet alleen ruimte voor woningen, maar ook voor voorzieningen die een meerwaarde opleveren voor de wijk. Een betere kwaliteit van de openbare ruimte zorgt ervoor dat de woonomgeving uitnodigt tot meer beweging, tot vertoeven en ontmoeten. Door in te zetten op onderwijs, werkgelegenheid, maatschappelijke voorzieningen en gezondheid wordt Noord een wijk waarin iedereen meedoet en is er minder ongelijkheid.

Uit de analyse kwam naar voren dat in Noord op veel plaatsen sprake is van hechte buurtjes met een grote sociale verbondenheid. Er is een sterk en groot verenigingsleven in Noord. Dit is een kracht die we kunnen benutten om de kansengelijkheid te vergroten.

Herontwikkeling van locaties versterkt de kansengelijkheid

Verschillende wijken in Zaanstad Noord staan voor sociaal maatschappelijke uitdagingen. De noodzaak om de kansengelijkheid te vergroten geldt zeker voor belangrijke delen van Noord als Wormerveer en Krommenie Oost. Indicatoren voor kansengelijkheid (zoals het gemiddeld inkomen van huishoudens en opleidingsniveau) scoren daar onder het Zaanse gemiddelde.

De verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven, zoals bijvoorbeeld in 't Lokaal gebeurt, leidt tot betere kansen voor jongeren in Noord. Door netwerken en 'communities' te vormen worden initiatieven in Noord met elkaar verbonden en kunnen zij elkaar versterken. Iedereen, van jong tot oud, wordt daardoor actief betrokken bij maatschappij en bedrijfsleven. Noord biedt toekomstperspectief voor iedereen, ongeacht het opleidingsniveau.

De vele nieuwbouwprojecten in Noord gaan een positieve rol spelen, wanneer we ze goed weten in te passen. Dan draagt de herontwikkeling van locaties in de wijken bij aan het versterken van het omliggende gebied. Zo willen we met de herontwikkeling van Chromos en Vlaar een positieve impuls geven aan de Noorder- en Zuiderhoofdstraat en draagt de herontwikkeling van het Mercuriusterrein positief bij aan het Blok en het Oranjeplein. Een belangrijk aandachtspunt is hoe we de extra verkeersbewegingen die deze woningbouwplannen met zich meebrengen in goede banen leiden.

De openbare ruimte nodigt uit tot een gezonde leefstijl

Meer bewegen, meer ontmoeten, meer buiten zijn draagt bij aan minder eenzaamheid en een gezondere leefstijl. Wij streven naar een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en aangenaam verblijven. Bewoners hebben makkelijk toegang tot openbare ruimte als parken en pleinen, hierdoor dragen deze laagdrempelig bij aan ontmoeting en positieve reuring.

De Analyse constateerde dat mensen steeds minder sporten in verenigingsverband en steeds meer individueel of collectief sporten in de buitenruimte. Daar moet de openbare ruimte beter op worden ingericht. De parken moeten goed bereikbaar zijn,

ontmoetingsruimten hebben en sportfaciliteiten, zodat sporten overal mogelijk is en niet altijd geld kost. Ook de sportvoorzieningen zelf zullen meer moeten worden afgestemd op de veranderende sportvoorkeuren. Het streven is dat er toegankelijke, kwalitatief hoogwaardige sportaccomodaties ontstaan die intensiever en voor meerdere functies gebruikt kunnen worden.

Speerpunt 4: kwaliteit en duurzaamheid in de wijk versneld verbeteren

Ambitie : Noord ontwikkelt zich versneld tot een duurzaam stedelijk gebied en benut daarbij alle mogelijkheden die de energietransitie biedt. Fundamentele problemen in de bestaande bouw (gebrek aan isolatie, slechte funderingen) worden voortvarend aangepakt. Woningen en bedrijven worden waar mogelijk door een warmtenet van energie voorzien. Woningen en openbare ruimte in Noord zijn klimaat- en toekomstbestendig.

Energietransitie maakt gebouwde omgeving klimaatneutraal

In de periode tot 2040 werkt Noord aan energiebesparing en opwekking van duurzame energie. Net als de rest van Nederland schakelt Noord geleidelijk over van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Nieuwbouw in MAAK.Noord wordt bijna energieneutraal (BENG) en aardgasvrij. Daarnaast ligt een grote uitdaging in het verbeteren van grote aantallen oudere, slecht geïsoleerde woningen. Met informatie en subsidie worden particuliere eigenaren gestimuleerd hun woning energiezuiniger te maken. Eerste verkenningen – in de concept Transitievisie Warmte - geven aan dat delen van Noord potentieel geschikt zijn voor de aanleg van een warmtenet. In Krommenie staat hoogbouw (met collectieve CV-installaties) in een waterrijke omgeving. Een geschikt gebied om te onderzoeken of een lokaal warmtenet mogelijk is, dat gebruik maakt van het oppervlaktewater in de wijk.

Bedrijven zijn al volop bezig met duurzaamheid. Ons wensbeeld voor 2030 is dat alle geschikte platte daken van bedrijventerreinen benut zijn als groen dak, al dan niet met zonnepanelen. Waar technisch mogelijk worden beide functies gecombineerd. Een voorbeeld: de Bedrijvenvereniging Molletjesveer Noorderveld heeft samen met de coöperatieve energiemaatschappij SAENZ al ruim 15.000 zonnepanelen gerealiseerd op beide bedrijfsterreinen. Met energie en synergie gaat 'Noord weer stromen'.

Slimmer omgaan met grondstoffen

Noord wil stappen zetten in de richting van een circulaire economie: minimaliseren van materiaalgebruik, maximaal hergebruik, het sluiten van materiaalketens, vermijden van schadelijke stoffen en langere levensduur van materialen en bouwonderdelen. Naar schatting is 40 procent van de grondstofstromen in Noord gerelateerd aan bouw en sloop. Het slim logistiek regelen van materiaalstromen en gebruiken van herbruikbare bouwdelen kan bouwafval voorkomen.

De mobiliteit in Noord verduurzamen

In Zaanstad Noord wordt een *pilot* uitgevoerd als onderdeel van het Zaans Mobiliteitsplan, gericht op andere vormen van (elektrisch) vervoer. De pilot kan ook een bijdrage leveren aan het oplossen van de verkeers- en parkeerproblemen in Noord.

De opgave ligt vooral in het verbeteren van de openbaar vervoerverbindingen in Noord, tussen de dorpskernen maar zeker ook naar de bedrijventerreinen. De potentie van transport over water wordt nader onderzocht.

Elektrisch rijden neemt een vlucht door de landelijke (fiscale) regelgeving. Er komen ook steeds meer betaalbare elektrische modellen op de markt. Het uitgangspunt is dat laadpalen op bedrijventerreinen door de bedrijven zelf worden geplaatst en de gemeente zich concentreert op laadpalen in de woonwijken.

Zaanstad Noord aanpassen aan een veranderend klimaat

Noord moet beter bestand worden gemaakt tegen hittestress en zware stortbuien, droogte en stormen. De kwetsbaarheid in Noord varieert, we bekijken per locatie welke maatregelen effectief zijn. In Noord is op dit moment op twee plaatsen sprake van wateroverlast bij hevige buien: het gebied achter de Dubbele Buurt in Wormerveer Zuid en het gebied naast de Noorderhoofdstraat in Krommenie.

We kunnen een teveel aan water op een slimme manier opvangen, bijvoorbeeld door het realiseren van meer waterpartijen, groene daken, half verharde parkeerplaatsen. Bijkomend voordeel: die oplossingen dragen ook bij aan een gezond ecosysteem, koeling van gebouwen, vermindering van hittestress en vergroting van de biodiversiteit.

Om het woon- en leefklimaat aangenaam te houden terwijl het stedelijk gebied wordt verdicht moeten we de stad groen houden. Denk aan het maken van schaduwrijke loop/fiets routes naar de stations.

Speerpunt 5: transformatie en modernisering van bedrijventerreinen versterkt het samengaan van wonen en werken

Ambitie: Noord blijft een gemengd woon- werkgebied, ook in de toekomst. Bedrijven liggen nabij de woonbebouwing en op levendige, toekomstbestendige bedrijventerreinen die goed bereikbaar zijn met openbaar vervoer. Bedrijvigheid in de wijken draagt bij aan sociale cohesie en kansengelijkheid.

De economie van Noord heeft een eigen identiteit, met veel relatief kleinschalige bedrijven, en veel bedrijvigheid in sectoren als Industrie, Bouw en Handel & Reparatie. Meer kennisintensieve sectoren als Specialistische zakelijke diensten, Onderwijs en Zorg zijn ondervertegenwoordigd. Dat zijn juist de snel groeiende sectoren. Voor Zaanstad Noord is het daarom belangrijk om ook ruimte te bieden voor meer kennisintensieve bedrijvigheid.

Menging van wonen en werken moet behouden blijven

Zaanstad kent een rijke traditie van gemengde woon-werkgebieden. Daar worden bedrijven gestart en de eerste stappen naar groei gezet. De combinatie van wonen en werken brengt levendigheid en economische weerbaarheid.

Veel bedrijvigheid past heel goed in een woon-werkomgeving. In Noord koesteren we de menging van economie met andere functies. Daarom is het belangrijk bij transformatie van de binnenstedelijke bedrijventerreinen in Noord waar mogelijk ruimte te reserveren voor werken. En in bestaande gemengde wijken, zoals Wormerveer Zuid, het gemende woon-werk karakter te bewaren.

Er komen in Noord meer gemengde woon-werkterreinen en we werken er naartoe dat er meer levendigheid komt op terreinen waar nu alleen wordt gewerkt.

Bedrijventerreinen bieden veel werkgelegenheid

De bedrijventerreinen Molletjesveer en Noorderveld zijn samen goed voor 4150 banen, vooral in Bouw en Industrie. Meer dan de helft van het aantal banen in Zaanstad-Noord. De nieuwe Strategie Bedrijventerreinen van Zaanstad bepleit dan ook om in te zetten op behoud en versterking van de werkfunctie van deze terreinen.

Immers, er wordt in Zaanstad in de nabije toekomst een tekort aan bedrijventerreinen voorzien. We moeten voorkomen dat met realisatie van de ambitieuze woningbouwopgave de balans steeds schever wordt en de groei van de werkgelegenheid nog meer achterblijft bij de groei van de beroepsbevolking. Bedenk daarbij dat bedrijventerreinen relatief veel werk bieden aan lager opgeleiden. Een kern als Wormerveer kent buurten met een kwetsbaar sociaal economisch profiel. Beschikbaarheid van banen in de directe omgeving is dan van groot belang.

Maar er moet wel iets gebeuren om de grote bedrijventerreinen te versterken. Terreinen als Molletjesveer en Noorderveld behouden hun hoofdfunctie, maar worden verlevendigd met functies die het functioneren als bedrijventerrein ondersteunen en de bedrijfsvoering van de bestaande bedrijven niet in de weg zitten. Denk aan een kinderdagverblijf of een plek om na werktijd te sporten. Zo is er ook 's avonds en in het weekend iets te doen op de terreinen. Zo kan Molletjesveer/Noorderveld een prominente plek krijgen in Zaanstad Noord, met verbinding naar de omliggende woonwijken, maar ook met verbinding tussen onderwijs, werkgelegenheid en zorg.

Detailhandel: een overschot aan 'winkelcenters' dreigt

De detailhandel in Wormerveer en Krommenie draagt veel bij aan het voorzieningenniveau in Zaanstad-Noord. Er is relatief weinig leegstand in de winkelcentra van Wormerveer en Krommenie, maar zoals overal in Zaanstad begint een overschot te ontstaan aan detailhandel en supermarkten. We gaan terughoudend om met het toevoegen van 'winkelcenters', waarbij het natuurlijk van belang is om alternatieven te vinden die voldoende werkgelegenheid opleveren.

Speerpunt 6: het benutten van Wormerveer als focusgebied voor toerisme

Ambitie: Wormerveer is een aantrekkelijke pleisterplaats voor dagjesmensen en toeristen die hier graag op de fiets of per boot naar toe komen. De Zaanbocht kent een kwalitatief hoogwaardig winkelgebied. De aantrekkingskracht van het omliggende groene gebied op toeristen en recreanten wordt ten volle benut.

Zaanstad streeft op het gebied van toerisme en recreatie vooral naar een betere spreiding van bezoekers, en naar bezoekers die langer blijven en meer besteden. Wij denken daarbij ook aan bezoekers uit de regio. Noord kan daar een belangrijke rol in spelen, maar niet door massa's toeristen te trekken. Wij willen ons richten op kleinschalig toerisme, passend bij de schaal van het gebied. We koersen op groen en duurzaam toerisme (wandelaars, fietsers, waterrecreanten), winkelend publiek uit de regio en liefhebbers van erfgoed. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het vertellen van het verhaal van de Zaanse industrie. Op twee manieren willen wij het toerisme een sterke impuls geven: ten eerste door het opwaarderen van de Zaanbocht als aangenaam verblijfsgebied voor bezoekers én bewoners, met meer groen, meer ruimte voor langzaam verkeer, terrassen en leuke winkels.

De tweede impuls mikt op uitbreiding en verbetering van routes en knooppunten voor wandelaars, fietsers en waterrecreanten. Zo worden groen, water en erfgoed beter ontsloten. Samen met de provincie, NS en Staatsbosbeheer wordt gewerkt aan het inrichten van station Wormerveer als 'buitenpoort', een plek waar bezoekers die uit de trein stappen direct contact hebben met het veenweidegebied.

Speerpunt 7: versterk de cultuurhistorische waarden, natuur en landschap en ga daarover het gesprek aan met bewoners, organisaties, bedrijven en andere relevante partners.

Ambitie: De alom aanwezige cultuurhistorie en het uitgestrekte landschap rondom de kernen geeft Noord een eigen identiteit. Nieuwe ontwikkelingen in Noord dragen bij aan het versterken van deze identiteit. In samenspraak met alle betrokken partijen wordt in Noord gewerkt aan nieuwe ontwikkelingen die recht doen aan de cultuurhistorische waarden van het gebied en het omliggende landschap op een verantwoorde manier bereikbaar maken voor recreatief gebruik.

Zaanstad Noord ligt op een prachtige locatie in 'het land van wind en water'. In het landschap vormen de dijken en linten de ruggengraat van de bebouwing. De weidsheid van het land biedt een welkom contrast met de steeds dichter bebouwde stad.

Cultuurhistorie als drager van nieuwe ontwikkelingen

Het historische stelsel van linten, dijken en paden vormt nog steeds de basis voor de aansluiting van stad en land in de Zaanstreek. De kernen Wormerveer en Krommenie hebben daaraan hun unieke karakter te danken, zoals mooi wordt beschreven in 'De

Identiteit van Zaanstad: Linten, Dijken en Paden'. Dat document, en de bijbehorende CultuurHistorische Verkenning vormen de basis voor nieuwe ontwikkelingen. We streven ernaar om het unieke karakter van het gebied en de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten niet alleen te behouden maar waar mogelijk ook te versterken. Een mooi voorbeeld zijn de voorstellen van de winkeliersvereniging DOKA om het historische lint in Krommenie te versterken. Een prima basis om met hen en anderen in gesprek te gaan.

Het buitengebied toegankelijk maken en beter verbinden met het groen in de stad

Het groene buitengebied is nooit ver weg in Zaanstad Noord. Dat buitengebied wordt steeds belangrijker nu de stad groeit. Bewoners en bezoekers willen naar buiten voor ontspanning en sport, ze zoeken verkoeling bij het water, in de natuur. Maar rondom de kernen ontbreekt het vaak aan groene zones die toegankelijk zijn voor recreatief gebruik, zie de noordrand van Krommenie en Saendelft Oost. Het is in Zaanstad Noord niet overal mogelijk om vanuit huis het buitengebied te bereiken. De uitdaging voor de komende tijd is om het buitengebied meer onderdeel te laten zijn van de ontwikkeling van de stad.

De groene ruggengraat van de stad moet weer worden aangehaakt aan het groen in het buitengebied. De stadsranden kunnen daarbij van betekenis zijn, ook voor de klimaatadaptatie. Omgekeerd willen we de biodiversiteit versterken door het buitengebied 'de stad in te trekken'. Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen moet daarvoor worden geïnvesteerd in de bestaande groenstructuren. Zo kunnen we de groene en blauwe hoofdstructuur in de stad beter verbinden met de omgeving.

Ingezonden brief uit 2045

Beste gemeente,

Mijn naam is Timo Bakker ik ben 37 jaar oud. Dat mijn leven zo zou worden als het nu is had ik niet gedacht. Ik woonde in Zaandam, samen met mijn ouders en 2 zusjes. We speelden veel op straat en haalden best wel eens rottigheid uit, vuurwerk afsteken en ruzie zoeken met de buurt verderop. Als er gevochten werd, was dat niet alleen met blote vuisten. Veel van mijn vrienden zijn later in de problemen gekomen met justitie en hebben moeite om hun leven op de rails te krijgen. Wij hadden het niet breed, maar er was wel veel saamhorigheid.

Toen ik bijna 10 jaar oud werd, gingen we verhuizen, naar Zaanstad Noord. Meneba. Het klonk saai en stom, zo ver weg van alle reuring vond ik. Mijn verbazing was groot toen we met de geleende aanhanger met onze spullen kwamen aanrijden. Mooi man! Stoere appartementen aan het water, oude industriepanden, hotel, horeca, winkels. Groen en zo'n frisse sfeer van een nieuw begin.

Ik werd er ook onzeker van. Wat deed ik hier? 'Mama' zei ik: 'mogen wij hier wel wonen?' Jazeker, zei mijn moeder, ze bouwen in Zaanstad voor iedereen en overal. Dus wij hebben het ongelofelijke geluk dat we een goedkoop huisje hebben gekregen, hier, aan het water!

We lieten de aanhanger staan en renden naar het gebouw met een grote M. 'De lift in', riep mama, en dat deden we. Op de 6e stapte we uit en Mama deed de sleutel in de deur van nummer 111. WoW! Schoon, licht, nieuw en een prachtig uitzicht op water, huizen, fabrieken en mensen.

In deze nieuwe buurt woonden allerlei mensen, arm, rijk, licht, donker en iedereen keek een beetje trots, met zo'n kleine glimlach in de mondhoek. We voelden ons pionier. Ik speelde met kinderen uit de buurt, die hele andere dingen deden dan ik gewend was. We sporten in het park, zwommen in de Zaan en bedelden bij Albert Heijn plaatjes over het vrouwenvoetbal. We picknickten om de hoek in het kleine bos, en ik werd verliefd op Sahira...

Ik leerde dat het allemaal ook anders kon zijn, dat het Nederland met een gelukscijfer 8 ineens bij mij hoorde. Ik krijg nog steeds kippenvel als ik dit schrijf. Ik wilde mijn best doen op school, ik wilde deze leuke vrienden houden en met elkaar genoten we van dit stuk Zaanstad dat bijna maandelijks leuker werd.

Toen ik een paar jaar later naar de middelbare school ging had ik een Havo advies! En dat terwijl ik altijd dacht dat ik dom was. Op mijn 15e mocht ik werken in het hotel, op loopafstand van ons huis in de ontbijtdienst. Op mijn 17e, met mijn Havo diploma op zak, kon ik een bijzonder werk- en leertraject doen op Molletjesveer. Ik werd, stapje voor stapje, de rechterhand van de directeur die het industrieterrein in de afgelopen jaren had omgetoverd tot een bruisende werk- en woonomgeving. Waarin elkaar op weg helpen de gewoonte was.

Nu, 25 jaar later is Zaanstad Noord erg populair om te wonen. Ik woon zelf in het mooie Krommenie, dorps, lieflijk, maar met alles in de buurt. Mijn ouders wonen nog in het huisje

aan de Zaan. De elektrische looppaden en het succesvolle programma "Zorg voor Elkaar" maken dat ze overal makkelijk kunnen komen en dus gewoon lekker thuis blijven wonen. Noord is nu helemaal leuk geworden, tot en met West Knollendam. Mooi gedaan, groen, afwisselend en heel leuk met dat sport traject dwars door het gebied.

NS hielp enorm mee met groen vervoer. Hun kreet is niet voor niets Nice Service.

Auto's op straat zie je niet veel meer. De EAT, MEET en MOVE locaties, waar je een trein, auto, elektrische fiets of step, kunt pakken zijn zo handig dat je niet snapt dat dit niet 100 jaar eerder gebeurd was. Ik vind het zelf een super leuke plek om af te spreken, te lunchen en dan met een vervoermiddel naar keuze weer ergens anders heen te gaan. Ik heb wel een eigen auto, een prachtige oude Saab, maar die staat ook bij EAT, MEET MOVE. En die verhuur ik soms via de vervoerverdeler voor bijzondere gelegenheden.

Wonen op een gezonde, betaalbare en inspirerende plek heeft mijn toekomst veranderd. Hierdoor kon ik meewerken aan Zaanstad steeds mooier maken. Vanuit mijn rol op Molletjesveer zorg ik dat de mensen die nu een kans nodig hebben, die ook krijgen. Of dat nu gaat over wonen, werken of gezondheid. Het begon voor mij allemaal met Meneba.

Met hartelijke groet,

Timo

Inleiding

Voor u ligt een royale aanzet voor het Perspectief en de Strategie van Zaanstad Noord. Noord is later dan de andere MAAK-gebieden begonnen met het APS (Analyse, Perspectief, Strategie) traject en is daardoor minder ver dan de andere gebieden. De ontwikkeling van Noord staat echter niet stil. Het is Lente in Noord!

In de Analysefase hebben we zichtbaar kunnen maken dat er ongeveer 5000 woningen toegevoegd kunnen worden. Woningen voor verschillende doelgroepen en voor veel verschillende woonwensen. Noord is volop in beeld bij de MRA (Metropool Regio Amsterdam) de VRA (Vervoersregio Amsterdam) en ook het Zaans Mobiliteitsplan heeft Noord als pilot gebied. Ook de Woningbouwimpuls ziet redenen om Noord mee te nemen in de versnelling van de woningbouw en ons mogelijk subsidie toe te kennen.

Dit Perspectief richt zich op de toekomst, rond het jaar 2040. Niemand weet hoe de wereld er dan uitziet, hoe de samenleving zich dan heeft ontwikkeld, welke nieuwe manieren van wonen en werken er zullen ontstaan en welke technologische vernieuwingen zich zullen aandienen. Wat we in dit Perspectief doen is vooral de richting schetsen die we op willen in Zaanstad Noord, en op welke speerpunten we ons richten vanuit de opgaven die we nu kunnen overzien voor de toekomst. De uitdaging zal zijn om een open oog te houden voor nieuwe ontwikkelingen en kansen, en daar samen met de inwoners en partners flexibel en dynamisch op in te spelen door onze aanpak onderweg bij te stellen als dat nodig is.

Zaanstad Noord is nog een beetje een onontdekt deel van Zaanstad. Niet voor de bewoners, zij weten heel goed te waarderen wat ze hier vinden. Ze streven niet naar grootschalige ontdekking, want ze zijn trots op de combinatie van kleinschaligheid, natuur, water en groen, cultuurhistorie, stukken stedelijkheid met goede voorzieningen en een uniek winkelaanbod dat zich onderscheidt van de "filialisering" van de winkelstraten die Nederland teistert. Wel de lusten, niet de lasten van de stedelijkheid:

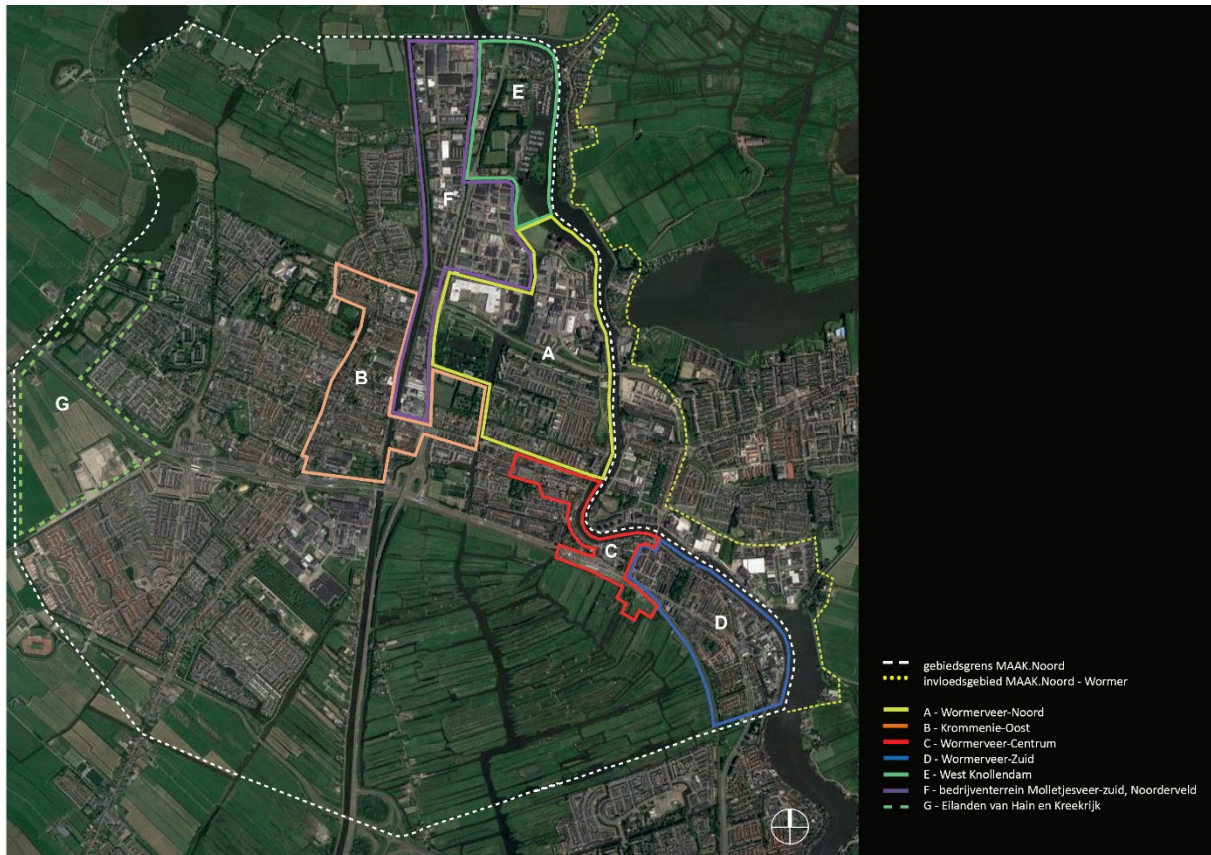
Niet te druk, niet te vol, niet te veel lawaai, niet helemaal anoniem, wel goede voorzieningen, goede bereikbaarheid, leuke winkels en horeca, sociale samenhang, gezelligheid, cultuur, natuur, sport als lint door het dagelijks leven. Soms met maatschappelijke vraagstukken en thema's zoals parkeerdruk, sociaal economische positie en gezondheid (juist in bepaalde buurten).

Er zijn grote stukken met industrie, soms prachtige oude gebouwen, soms foeilelijk en geurig. Er zijn grote bedrijventerreinen met veel werkgelegenheid, maar waar meer waarde voor de omgeving toegevoegd kan worden. Er is veel natuur, mooie parken, waterwegen en het geheel is omgeven door de Zaan en het veenweidenlandschap het Guisveld, met een rijke flora en fauna.

De mooiste bocht van de Zaan ligt hier, in Noord. Een aantal van de leukste winkels van Zaanstad zijn hier, of komen er aan. In Noord is het mogelijk om nieuwe leefstijlen een plek te laten vinden. Noord is straks één van de mooiste en toekomstig bestendige delen van Zaanstad.

MAAK.Noord: een integrale benadering

Het programma MAAK.Zaanstad (2016) wil de kwaliteit en de leefbaarheid van de stad verbeteren en versterken.

Figuur 1: Overzichtskartaal MAAK.Noord met grenzen van gebied en deelgebieden

In het Perspectief gaan we uit van een groter MAAK-gebied dan bij de start van MAAK.Noord. Reden hiervoor is dat het oorspronkelijke kleinere gebied zo'n sterke relatie heeft met de omgeving, dat deze niet los van elkaar kunnen worden gezien. De praktijk heeft geleerd dat er in heel Noord ontwikkelingen spelen die MAAK aandacht verdienen. We willen gelijkwaardige aandacht hebben en geven aan de verschillende dorpen en gebieden, elk met hun eigen identiteit en hun inwoners. Ook het kunnen borgen van een belangrijke waarde in Noord, namelijk de natuur, hebben we door het vergroten van het MAAK gebied beter in beeld.

Daarnaast zijn infrastructuur, mobiliteit en duurzaamheid thema's die zich niet laten beperken tot één gebied, die hebben een integrale benadering nodig. Het Perspectief geeft antwoord op de speerpunten van verbetering voor Noord die in de Analyse in kaart zijn gebracht. De delen die niet geanalyseerd zijn, omdat het MAAK gebied toen kleiner was, nemen we mee in het Perspectief. Een groter perspectief legt de nadruk op verbinding. In figuur 1 zijn de nieuwe grenzen van het MAAK.Noord gebied en de grenzen van de deelgebieden (later toegelicht). Tevens is het directe invloedsgebied van Wormerland aangegeven op de kaart.

In het Perspectief zijn de speerpunten nader beschreven en onderbouwd vanuit de zes thema's uit de Omgevingsvisie. Zodat we ook hierbij goed aansluiten. De thema's van de

Omgevingsvisie zijn: verstedelijking, kansengelijkheid, gezondheid, veiligheid, duurzaamheid en economie.

Vanuit deze integrale benadering van Noord hebben we in het Perspectief zeven deelgebieden A t/m G onderscheiden. Ieder gebied heeft zijn eigen unieke karakter en zijn eigen woonkwaliteit. Wat er nog nodig is, of ontwikkeld moet worden, is per gebied verschillend. Van belang is dat de onderlinge samenhang zowel in het gebied als tussen de gebieden behouden c.q. versterkt wordt.

In het Perspectief schetsen we het beeld van leven en werken in Noord in de meest ultieme vorm. We geven onze visie op Noord en onze missie met Noord. Hierin formuleren we de doelen die we willen bereiken. Vragen die hierin beantwoord worden zijn de zeven speerpunten uit de Analyse. Ook onderstaande vragen krijgen hier beeld en geluid. Want als er in de aankomende 20 jaar 5000 woningen bijkomen, wat moet er dan gebeuren behalve bouwen?

- Wat maakt Noord tot een aantrekkelijk, licht stedelijk gebied?
- Wat is er wel/wat is er te veel? (bv bedrijventerreinen, verouderde woningvoorraad)
- Wat is er niet/wat is er te weinig? (bv mobiliteitsmogelijkheden, plekken voor jongeren, toegankelijke/uitnodigende openbare ruimte, -gecombineerde-voorzieningen & programmering)
- Welke soorten gebieden onderscheiden we in Noord? Wat vind je waar?
- Waar komen en staan welke woningen, met welk karakter en welke doelgroep willen we hier aantrekken?
- Hoe groen en natuurinclusief is het (voor klimaatadaptatie en biodiversiteit)? En welk soort groen en water vinden we waar en met welk doel?
- Hoe gaan we om met klimaatadaptatie en het klimaatbestendig maken van de nieuwe ontwikkelingen waarbij aangesloten wordt bij het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie en de ambities van het college?
- Welke risico's en kansen zijn er op de vier thema's: wateroverlast, hittestress, waterveiligheid en droogte?
- Welke maatregelen moeten genomen worden om bij toekomstige ontwikkelingen deze risico's beheersbaar te maken en in de toekomst klimaatbestendig te zijn zodat we op de lange termijn (2050) beter voorbereid zijn op de gevolgen van klimaatverandering?
- Hoe geven we vorm aan de transitie naar een klimaatneutrale (2030-2040) en circulaire stad (2050)? Hoe regelen we het met vervoer? Wat doen we met auto's, fietsen, openbaar vervoer, deelauto's, parkeren enzovoort?
- Welke voorzieningen zijn er al in Noord, wat missen we nog om een prettig functionerend leefgebied te creëren?
- Welke werkgelegenheid is er, wat willen we aantrekken/ondersteunen of stimuleren, hoe ziet werkgelegenheid er in de toekomst uit? En hoe zorgen we er voor dat de werkgelegenheid ten goede komt van Noorderlingen? Hoe bereikbaar is/wordt het werken?
- Wat doen we om nieuwe bewoners aan te trekken? Huidige bewoners hier te houden. Kunnen we de sterke sociale samenhang behouden, verder versterken (buurt/dorpsgericht)?

Een bijzonder karakter, de kracht van diversiteit: Natuurlijk Noord!

De Analyse voor MAAK.Noord is eind 2019 door het college vastgesteld. De raad heeft kennisgenomen van de Analyse en het participatieproces voor het Perspectief is door de raad vastgesteld. Ook heeft de raad een zevende speerpunt toegevoegd aan de Analyse.

Op basis van de Analyse MAAK.Noord worden in het Perspectief zeven speerpunten uitgewerkt:

1. Bereikbaarheid verbeteren en parkeerdruk terugdringen;
2. Nieuwbouw van woningen geeft meer diversiteit en doorstroming;
3. Gericht werken aan versterking van de maatschappelijke kracht;
4. Kwaliteit en duurzaamheid in de wijk versneld verbeteren;
5. Transformatie en modernisering van bedrijventerreinen en onderlinge versterking;
6. Benutten van Wormerveer als focusgebied voor toerisme;
7. Het versterken van de cultuurhistorische en natuurlandschappelijke waarden en daarover het gesprek aan te gaan met bewoners, organisaties, bedrijven en overige relevante partners.

In de onderstaande tekst zijn per speerpunt richtlijnen opgenomen voor het Perspectief en in de bijgevoegde kaarten worden de daaruit voortvloeiende maatregelen zichtbaar gemaakt.

Speerpunt 1: bereikbaarheid verbeteren en parkeerdruk terugdringen

Terugblik Analyse

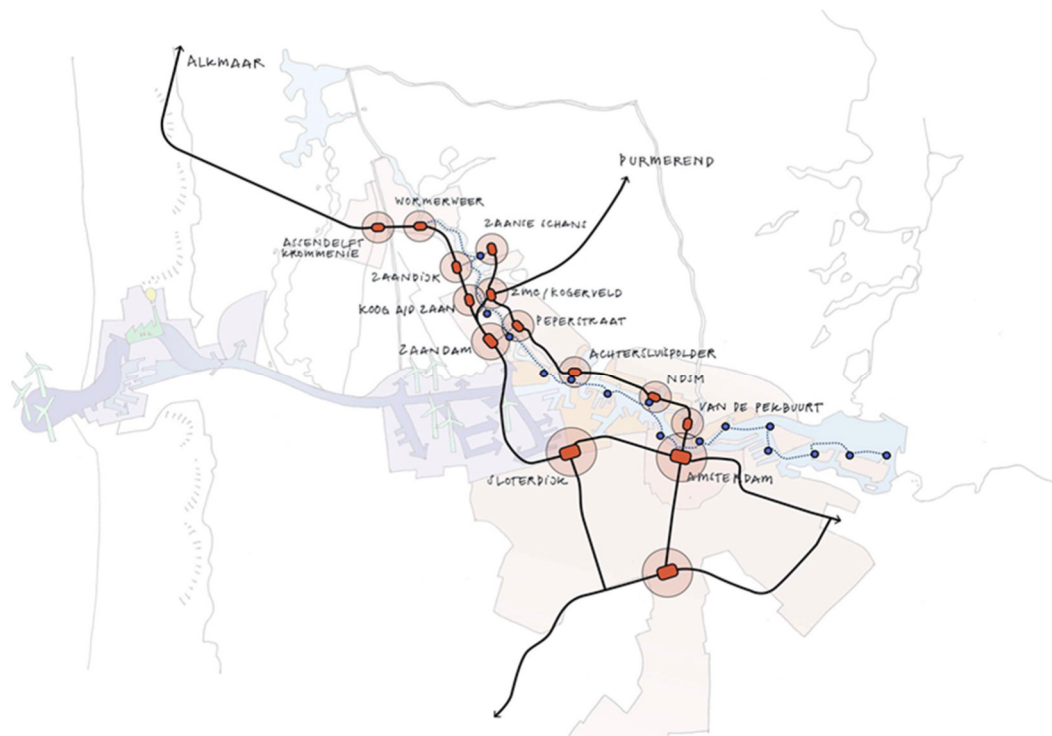
Zaanstad Noord ligt in een netwerk van (bovenregionale) infrastructuur en is daardoor van buitenaf goed bereikbaar. Maar binnen Zaanstad Noord vormen de doorgaande verbindingen barricades. Hierdoor is het moeilijk van het ene deel van de wijk naar het andere te komen. Molletjesveer en West-Knollendam zijn slecht/niet bereikbaar met openbaar vervoer. In de perspectieffase gaan we onderzoeken hoe we de barrières kunnen aanpakken. Denk aan de vervanging van de Zaanbrug en het onderzoeken van de knelpunten bij de Vaartbrug, de verbinding tussen Krommenie en Wormerveer. Wanneer de woningbouwplannen zijn gerealiseerd komt er nog meer verkeer in het gebied, we onderzoeken de nieuwe mobiliteitsopgave in Wormerveer en Krommenie. In de kernen Wormerveer en Krommenie is de druk op de openbare ruimte nu al goed merkbaar. Onderzoek bevestigt dat er een tekort aan parkeerplaatsen in verschillende wijken is. Bewoners moeten vaak zoeken naar een plek en winkeliers vragen om meer parkeerplaatsen en uitbreiding van de blauwe zone. We gaan met bewoners en ondernemers bezien hoe de verkeersbelasting en de parkeerdruk in goede banen kan worden geleid en hoe verduurzaming van mobiliteit daar een rol in kan spelen. Daarbij kijken we bijvoorbeeld ook naar alternatieven voor particulier autobezit en openbaar vervoer verbindingen.

Vanuit de Omgevingsvisie i.o. wordt gekeken naar toekomstige Hoogwaardig openbaarvervoer tracés, die in het zuidelijk deel van Zaanstad een ladder vormen. Belangrijk om bij de programmering van de HOV knooppunten van Wormerveer en Krommenie te kijken hoe deze bijdragen aan het versterken van het unieke karakter van de kernen.

Ambitie Perspectief

In Noord wordt de mobiliteitstransitie ingezet. Door een goed netwerk te creëren wordt meer gebruik gemaakt van fiets, wandelen en deelauto's en wordt een omslag in gang gezet naar een situatie waarin de auto minder ruimte opeist. Bij het realiseren van woningbouwplannen is het noodzakelijk oplossingen te creëren voor de bereikbaarheid.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit speerpunt onder het thema verstedelijking.

verkenning toekomstige HOV tracés Zaanstad in de regio

MOBILITEIT MAAK.Noord

VOORSTELLEN 2020-2030

1. snelle en frequente OV-verbinding
2. doortrekken A8 naar A9
3. goede faciliteiten bij station Wormerveer
4. goede en veilige LV-route langs Zaan
5. zoekgebied tweede brug over Nauernaschervaart
6. ontsluiting Brokking via Noorderveld 2
7. opheffen barrière Ned Benedictweg
8. herinrichten Wandelweg als laan
9. ontsluiten Noorderveld 1 naar N246
10. veilige LV-verbinding bij Ned Benedictweg
11. LV-verbinding naar Guisveld
12. fastferry en watertaxi's over de Zaan

VOORSTELLEN 2030-2040

1. extra brug over de Zaan?
2. ontwikkeling locatie station Krommenie Assendelft met werk-en woonfuncties

veilige en snelle fietsroutes naar voorzieningen en stations

veilige en aantrekkelijke fietsstallingen, frequente en snelle ov-verbinding

We willen leefgebieden creëren waar het prettig werken, wonen en verblijven is; dat vraagt om het realiseren van autoluwe centra en het weren van doorgaand autoverkeer. De wijze waarop is onderwerp van uitwerking, samen met inwoners, ondernemers en bezoekers. Uitgangspunt voor parkeren is het toepassen van flexibele/ 'no regret' maatregelen. Een voorbeeld daarvan is een modulaire parkeergarage, een garage die op termijn bij verminderd gebruik kan worden omgezet naar een woongebouw of makkelijk kan worden afgebroken.

We zetten in op fietsen, wandelen, openbaar vervoer, (elektrische) deelmobiliteit en vervoer over water. We verleiden bewoners, werkers en bezoekers om andere mobiliteitsvormen te gebruiken dan de auto, onder andere door in te zetten op aantrekkelijke openbare ruimte (groen, schoon, ruimte etc.).

Hierbij is keuzevrijheid een groot goed, maar we maken wél per plek de vervoerwijzen aantrekkelijker die het beste bij die plek passen. Bijvoorbeeld met een kwalitatief hoogwaardig aanbod van openbaar vervoer, fiets en deelsystemen. Maar tegelijkertijd ook door op onderdelen te sturen, bijvoorbeeld via de parkeernormen. Soms dient namelijk, om overlast te voorkomen, een duidelijke vorm van regulering te worden toegepast. De mate waarin gestuurd wordt, hangt onder meer af van de aanwezige alternatieven. Ook het ontzorgen van mensen door het gericht aanbieden van alternatieve vervoersvormen zoals bijvoorbeeld deelauto's kan helpen.

De fiets- en voetgangersverbindingen in en tussen de kernen en naar de buitengebieden moeten beter. We nemen maatregelen die de barrières (van bijvoorbeeld de N246, Nauernaschevaart en Ned Benedictweg) wegnemen.

Het is de verwachting dat er rond 2030 meer ruimte op het spoor ontstaat (mogelijk een tweetreinensysteem en meer sprinters); de frequentie van de treinen die onze stations aandoen gaat dan omhoog. Goede fietsenstallingen bij de stations en heldere, comfortabele loop- en fietsroutes van de stations naar de winkelgebieden in Wormerveer en Krommenie zijn ook nu al van belang.

Het delen van auto's, fietsen en andere vervoermiddelen wordt steeds vaker toegepast, ook in Zaanstad Noord. Wij gaan in gesprek met aanbieders van bewezen succesvolle concepten om deze aan te bieden bij onze stations maar ook in de wijken.

Een goede openbaar vervoerverbinding van de stations naar de bedrijventerreinen (Noorderveld/Molletjesveer) is essentieel voor het terugdringen van autogebruik. Een fietsverbinding vanaf het station naar het bedrijventerrein is ook een belangrijk element. Samen met de VRA kijken we hoe we hier voor de korte en lange termijn verbetering in kunnen aanbrengen. Onderdeel van het onderzoek is de haalbaarheid van vervoer over water (bijvoorbeeld shuttle Wormerveer – Noorderveld – West Knollendam).

Met de realisatie van de verbinding A8-A9 rijdt er op de lange termijn minder autoverkeer over de N203 en N246. De Wandelweg zou heringericht kunnen tot een lommerrijke stadsstraat, rekening houdend met het ruimtebeslag voor ondergrondse infra. Dit wordt nader onderzocht.

Saendelft en Krommenie moeten goed met elkaar zijn verbonden.

De verkeersafwikkeling staat op een aantal locaties onder druk. Dit zal als gevolg van alle ruimtelijke plannen waarschijnlijk toenemen. Een voorbeeld hiervan is de woningbouw op

het Chromos/Vlaar- en Mercuriusterrrein in Krommenie. Met een verkeersmodel onderzoeken we daarom wat de gevolgen van de plannen voor de bereikbaarheid zijn, inclusief maatregelen om de afwikkeling op orde te houden/krijgen. We doen dat binnen de uitwerking van het Zaans mobiliteitsplan (ZMP) voor Noord.

Ook de uitkomsten van het uitwerkingsplan van het ZMP voor Noord en het opstellen van een MPVE (mobiliteitsprogramma van eisen) voor het gebied Meneba leveren belangrijke input voor Mobility As A Lifestyle (MAAL) of Mobility As A Service (MAAS). De uitkomsten hiervan nemen we mee in de verdere uitvoering van het Meneba-project en kan mogelijk dienen als voorbeeld voor andere projecten.

Speerpunt 2: nieuwbouw van woningen geeft meer diversiteit en doorstroming

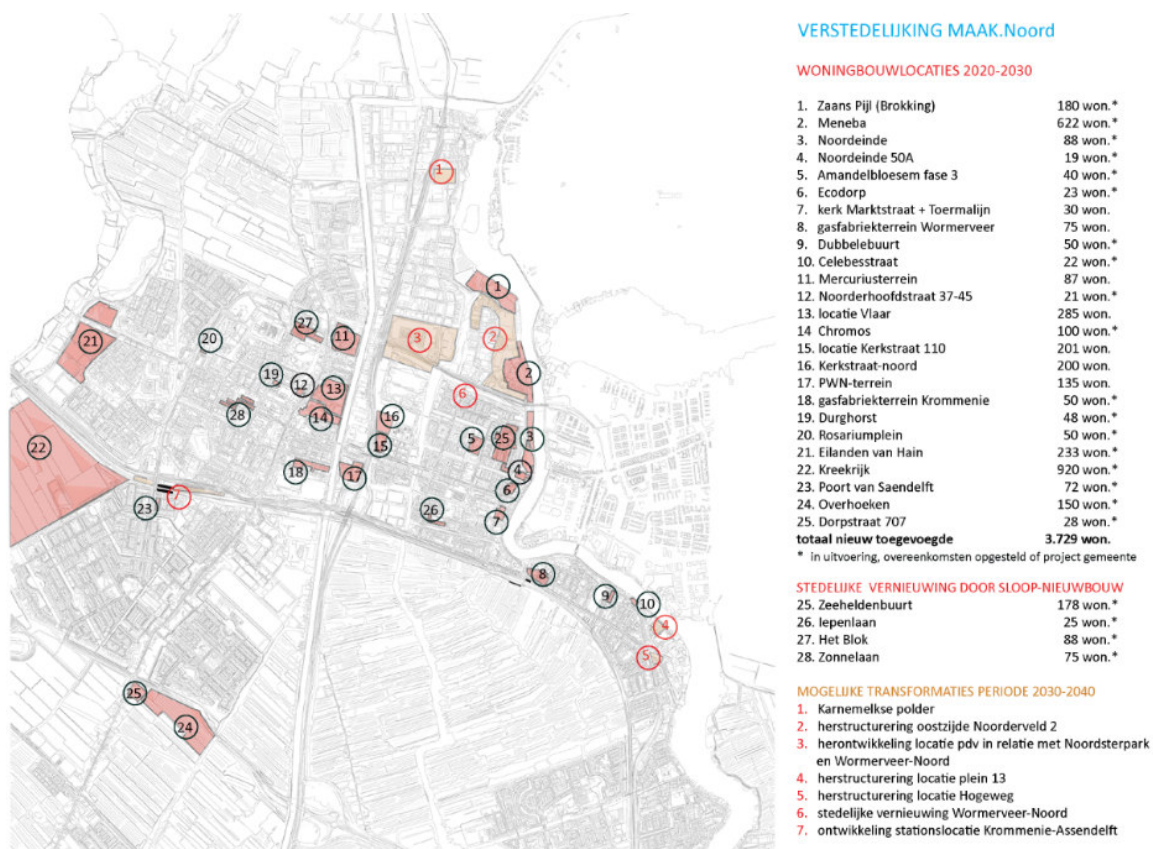
Terugblik Analyse:

Gezien de eenzijdige woningvoorraad heeft Zaanstad Noord behoefte aan meer diversiteit, meer verschillende typen woningen (in grootte, soort en financieringsklasse). Zo is er een grote vraag naar seniorenwoningen in de buurt van / in combinatie met voorzieningen. Meer woningen betekent ook: meer doorstroming. Wanneer bestaande woningen vrijkomen biedt dat mogelijkheden voor jongeren om zelfstandig te gaan wonen in de buurten. Zaanstad Noord heeft verschillende belangrijke nieuwbouwlocaties te bieden, bijvoorbeeld in leegstaande fabrieken en bedrijven, denk aan Brokking, Meneba en Chromos/Vlaar. De nieuwbouw draagt ertoe bij dat er meer draagvlak komt voor voorzieningen (winkels, scholen, zorg, sport en cultuur).

Ambitie Perspectief:

In Noord worden woningbouwprojecten gestimuleerd en met maatwerk ingepast in de omgeving. Nieuwbouw in Noord leidt tot een gevarieerd aanbod van woningtypen, prijsklassen en woonmilieus, waardoor er voor veel verschillende doelgroepen een passende woning te vinden is.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit speerpunt onder het thema verstedelijking.

Bovengenoemd woningaantal bestaat uit een combinatie van feitelijke en indicatieve gegevens

herontwikkeling Zaans Pijl (Brokking)

plan voor herontwikkeling Meneba

plan voor Zuideinde hoek Celebesstraat

Plan voor Meneba

Plan voor Celebesstraat

Verstedelijking

MAAK.Noord heeft vele cultuurhistorische kwaliteiten Het is van belang om deze kwaliteit te behouden en waar mogelijk te versterken. Nieuwe ontwikkelingen moeten daarom bijdragen aan het behouden en versterken van de ruimtelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten. Met corporaties wordt vroegtijdig overleg gevoerd als het gaat om corporatiewoningen met cultuurhistorische waarde.

Nu we breder naar Noord kijken omdat het MAAK gebied groter is geworden, zijn de cijfers over de woningvoorraad en de conclusie daarbij uit de Analyse niet meer helemaal passend. Er staan ruim 20.000 woningen in Noord en er wonen bijna 45.000 mensen. Noord is een forensengebied met een dorpse identiteit, waar mensen suburbaan kunnen wonen. De totale woningvoorraad is een mix van corporatiehuur, overige huur en koop in allerlei prijsklassen, en voorziet in de behoefte van diverse inkomensgroepen. Binnen het gebied zijn daarin ruimtelijke verschillen, met name tussen de oude en nieuwe wijken. Er zijn dus wel delen waar de woningvoorraad eenzijdig is, maar dit geldt niet voor Noord als geheel.

Er is ruimte om zo'n 5.000 woningen te bouwen in het kader van de verstedelijking. Daarmee heeft Noord een belangrijk aandeel in de gemeentelijke ambitie om tussen 2020 en 2040 15.000 tot 20.000 woningen toe te voegen. Zo'n tweederde deel van de nieuwbouw in Noord is al in voorbereiding en zal de eerstkomende tien jaar tot ontwikkeling komen. De locaties betreffen een mix van afronding van de VINEX-opgave, verkleuring van enkele bedrijventerreinen, binnenstedelijke verdichting en herstructurering (zie ook speerpunt kwaliteit bestaande voorraad).

Er wordt zowel ingezet op een gedifferentieerd nieuwbouwaanbod inclusief woningen voor lage middeninkomens, als op groei van het aantal sociale huurwoningen in absolute zin, zodat er een divers aanbod voor alle inkomensgroepen is. Om kansengelijkheid in ruimtelijke zin te bevorderen, is deze diversiteit ook op het schaalniveau van nieuw te ontwikkelen bouwprojecten terug te zien.

Daarom streven we voor nieuw te ontwikkelen gebieden naar een differentiatie van 30% sociale huur, 10 tot 20% middenhuur en – betaalbare koop en 50% tot 60% duurdere koop of huur, minimaal 20% middenhuur en – betaalbare koop (VON tot max NHG grens) en 50% vrije invulling. Met dit programma worden mogelijkheden geboden voor doorstroming uit de sociale sector en huisvesting voor middengroepen.

De Noordzaan is vanouds een gebied waar veel economische activiteit plaatsvindt. Grote fabriekscomplexen als die van Brokking en Meneba getuigen daarvan. Deze imposante gebouwen dienen als landmark voor het gebied, en vormen de spil waaromheen zich nieuwe

ontwikkelingen gaan voltrekken.

Meneba voegt door herontwikkeling circa 630 woningen, bedrijvigheid en voorzieningen toe met veel ruimte voor ontmoetingsplekken langs de Zaan. Ze houdt cultuurhistorisch erfgoed in stand en maakt de Zaan toegankelijk. De typische blikvangers van het industriële complex, zoals twee ruim honderd jaar oude fabrieken, blijven behouden. Met de voorzieningen en het huisvesten van een gevarieerde doelgroep inwoners, draagt dit project ook bij aan maatschappelijke versterking van Zaanstad Noord.

Met het toevoegen van woningen met een gedifferentieerde programmering wordt een solide basis gelegd voor verdere groei van Zaanstad Noord.

Wormerveer, Krommenie en Zaanstad Noord worden hiermee verder op de kaart gezet als aantrekkelijk woon-, werk- en winkelgebied. Ook toerisme zal hier positieve effecten van ondervinden.

Mobiliteitsconcepten die worden onderzocht bij Meneba hebben een bredere relatie met de omgeving, zoals openbaar vervoer en flankerend parkeerbeleid. In de gebiedsuitwerking rondom Meneba is de relatie met Wormerveer van groot belang. De dynamiek die bij Meneba ontstaat zal uitstralen naar de omliggende gebieden zoals Wormerveer Noord, Krommenie en Wormerland. Dit vraagt om stedelijke herinrichting van de Ned Benedictweg, Noordsterpark en Noorderveld. In de uitwerking wordt transformatie, herprofilering en sloop- en nieuwbouw in dit gebied nader onderzocht.

Noord is in de periode tot 2040 dé plek in Zaanstad waar mensen suburbaan en compact dorps kunnen wonen. Sterke kanten als water, groen en erfgoed worden goed benut. In Noord kunnen mensen prettig opgroeien en oud worden, bijvoorbeeld in nieuwe woonvoorzieningen in de centra van Wormerveer en Krommenie, in de buurt van voorzieningen. Ook aan andere zorgdoelgroepen wordt ruimte geboden om zelfstandig te wonen. De gemeente Zaanstad neemt deel aan het innovatieprogramma Inclusieve Wijken van Platform 31. Vanuit de gemeente is een van de thema's duurzame woonvormen voor ouderen en de daarbij benodigde samenwerking met de stad. Vanuit deze invalshoek is het van belang om te kijken wat de rol van de gemeente is en wat de bijdrage kan zijn in gesprekken met corporaties en initiatiefnemers om bijvoorbeeld na te denken over innovatie, betrekken van de wijk etc. De voorzieningen voor ouderen op peil houden is essentieel, gezien ook de toename van vergrijzing in de komende jaren, zeker ook in MAAK Noord. Woonvoorzieningen als de Amandelbloesem en Festina Lente (Festina Lente is sterk aan vernieuwing toe) zijn dan ook van groot belang voor het gebied. Vernieuwende samenwerkingsverbanden kunnen daarbij leiden tot onverwachte oplossingen.

Bij de ontwikkeling van Noord besteden we aandacht aan het verband tussen woonsegregatie en onderwijssegregatie. Wonen schept de basis voor ook andere maatschappelijke vraagstukken, voorzieningen, zoals onderwijs, inrichting van de openbare ruimte. Daar moet met meerdere partijen (zoals woningcorporaties, wijkteams en ontwikkelaars van toekomstige woningbouwprojecten) aan gewerkt worden. Kanselijkheid gaat ook om het bevorderen van wooncarrières van inwoners in Noord. Hoe creëren we mogelijkheden tot doorstroom voor alle inwoners in Noord. De aanwezigheid van voorzieningen, welke voorzieningen en welke locatie hangt nauw samen met de diversiteit in woningen en daarmee van inwoners. Een toekomstbestendig en

afgestemd aanbod met genoeg ruimte voor meervoudig én flexibel gebruik is een ambitie ten behoeve van kansengelijkheid in de openbare ruimte. Het zoveel mogelijk toegankelijk maken en houden van voorzieningen is een vitaal onderdeel daarvan.

MAAK.Noord heeft in de maatschappelijke woonzorgopgave de volgende taakstelling:

- 24 plekken langdurige opvang voor zware doelgroep met 24 uren zorg en toezicht;
- 75 woningen in geclusterde woonvorm voor ouderen;
- 150 intensieve zorgplekken voor ouderen;
- 50 goedkope kleine woningen voor jongeren, spoedzoekers en (jonge) statushouders;
- 24 woningen/plekken voor mensen met een psychische beperking.

Daarbij wordt nagedacht over inclusieve vormen en plekken, en wordt rekening gehouden met de draagkracht van de buurt.

Bij bovenstaande programmering is ruimte gehouden om dit programma indien noodzakelijk (deels) in andere gebieden te organiseren.

Het is van belang dat er voldoende aanbod van gezondheidsinstellingen is. De huisvestingssituatie van de huidige huisartsen in Krommenie laat te wensen over en is niet toekomstbestendig.

De locatie Rosariumplein in beeld voor een (dubbele) huisartsenpraktijk. Daarnaast zijn vier andere huisartsen op zoek naar een locatie waar een gezondheidscentrum met ruimte voor vier huisartsen kan worden gerealiseerd. Bij de gebiedsontwikkeling aan het Durghorstplantsoen wordt onderzocht of daar een deel van de oplossing kan worden gevonden.

Daarnaast wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid om in de Durghorst een buurtcentrum en cultuurzaal onder te brengen.

Voor het PWN-terrein waarop de Groote Weiver is gevestigd, worden scenariostudies uitgevoerd naar de toekomstige invulling van het terrein.

Via de link <https://youtu.be/AaUCv2iLeJY> kunt u een boeiend beeld krijgen van Wormerveeders in gesprek met nieuwe inwoners.

Vanuit deze integrale benadering van Noord hebben we in het Perspectief zeven deelgebieden onderscheiden. Voor deze zeven onderscheiden deelgebieden (zie de kaart op pagina 2) zijn de volgende ruimtelijke opgaven, woonmilieus en doelgroepen in beeld:

A.(geel) Wormerveer Noord: verkleuring bedrijventerreinen in aansluiting op Brokking en Meneba naar wonen met voorzieningen, stedelijke vernieuwing in Dichtersbuurt, gestapeld en laagbouw, lokale starter, stedelijke professional, oudere gezinnen, empty nesters;

- Wonen en voorzieningen in voormalige pakhuizen, silo's;
- Woningen en appartementen langs vaarten en lange lijnen;
- Herinrichten Ned Benedictweg naar een stadslaan met meer verblijfskwaliteit;
- In aansluiting op Meneba en Brokking transformeren van het bedrijventerrein Noorderveld naar een stedelijk gebied met wonen en voorzieningen;
- In samenhang met stedelijke vernieuwing in de Dichtersbuurt verbeteren van de verbinding met Meneba en opheffen barrièrewerking van de Ned Benedictweg en omliggende zone;
- Herstructureren pdv locatie Noorderveld en locatie transportbedrijf Brink en relatie leggen met het Noordsterpark en woongebied Wormerveer;

- Wonen aan de rand van het Noordsterpark;
- Noordsterpark transformeren naar een aantrekkelijk stadspark voor iedereen en verbeteren van de verbindingen ernaar toe vanaf alle kanten lopend en per fiets.
- Een nieuwe woonbuurt aan de zuidkant van het Noordsterpark in aansluiting op de Rietvelden.

B.(oranje) Krommenie Oost: verkleuring bedrijventerreinen en binnenstedelijke verdichting, gestapeld en compacte laagbouw, lokale starter, startende gezinnen, empty nesters, ouderen;

- Compacte groene en autoluwe woonbuurten op de voormalige bedrijfsterreinen tussen het historische lint en de Nauernaschevaart;
- Versterken van de winkels en voorzieningen langs het historisch lint;
- Herinrichting van de openbare ruimte van het historische lint met verblijfsplekken langs de Durgsloot;
- Extra brug(gen) over de Nauernaschevaart;

C. (rood) Wormerveer Centrum: kleine binnenstedelijke projecten, gestapeld en compacte laagbouw, lokale starter, empty nesters, ouderen;

- Winkelen aan de Zaanbochtboulevard met toeristische plekken met terrassen en bootverbindingen over de Zaan;
- Een passende publieksfunctie in de voormalige kerk als stepping stone tussen Markt en Zaanbocht;
- Stationsstraat als lommerrijke laan tussen Zaanbocht en Guisveld;
- P&R garage bij station Wormerveer;
- Station Wormerveer Buitenpoort naar Guisveld;
- LV- route langs de Zaanse en Wormerse boulevard.

D. (blauw) Wormerveer Zuid: kleine binnenstedelijke projecten, gestapeld en compacte laagbouw, lokale starter, empty nesters, ouderen;

- Wonen in kleinschalige tuindorpen;
- Wonen langs vaarten met zicht op het landschap;
- Wonen in oude pakhuizen langs de Zaan;
- Opheffen barrièrewerking van de Wandelweg en de weg herinrichten tot weer een lommerrijke laan;
- Verbindingen onder het spoor naar het Guisveld.

E. (donkergroen) Westknollendam: lokale starter, laagbouw voor startende gezinnen bedrijventerrein, mogelijk op termijn gecombineerd met woningen, voor ouderen, gezinnen, empty nesters;

- Landelijk wonen op de rand van stad en landschap;
- Jachthaven, sport en kleinschalige horeca;
- Verbeteren oost-west verbindingen over de N246;
- Landmark op het einde van Zaanstad op eiland Bloemendaal.

F. (paars) Bedrijventerrein Molletjesveer en Noorderveld: dit blijft hoofdzakelijk bedrijventerrein. Verlevendiging is essentieel om deze terreinen actief te betrekken bij wonen in Noord. In het deel van Noorderveld dat direct achter Meneba en Zaans Pijl ligt, wordt transformatie naar wonen nagestreefd en onderzocht.

- Levendig werkgebied met stedelijke voorzieningen;
- Efficiënt en dubbel grondgebruik;
- Kleinschalige horeca, sportvoorzieningen en werken gecombineerd;
- Verbeteren bereikbaarheid door goed openbaar vervoer;
- Een duurzaam daklandschap;
- Bedrijventerrein is een leerfabriek;
- Terugbrengen hittestress in zowel private als de publieke ruimte, groene schaduwrijke routes richting koele plekken en voorzieningen.

G. (lichtgroen) Eilanden van Hain en Kreekrijk: afronding VINEX aan westkant, laagbouw, koop, suburbaan, startende en oudere gezinnen.

Speerpunt 3: gericht werken aan versterking van de maatschappelijke kracht

Terugblik Analyse:

Vereenzaming van ouderen en psychische problemen onder jongeren komen relatief veel voor in Zaanstad Noord. In de Perspectieffase gaan we met alle betrokkenen in en rond de wijk bekijken hoe we ruimtelijk kunnen faciliteren om die problemen aan te pakken. In Zaanstad Noord is vanouds veel sociale cohesie, zie bijvoorbeeld het grote aantal vrijwilligers bij sportverenigingen. Denk ook aan krachtige burgerparticipatie zoals die nu wordt ingevuld in West-Knollendam: "De wijk is van iedereen". Met de nieuwe woningbouwprojecten als Brokking, Meneba en Noordeinde in combinatie met een stedelijke vernieuwing in Wormerveer Noord, krijgen delen van de wijk een positieve impuls. Die kwaliteitsverbetering moet ook positieve gevolgen krijgen voor de specifieke gebieden waar geen verstedelijking plaatsvindt, maar wel sterke behoefte is aan verbetering van de fysieke omgeving en sociaaleconomische situatie. En ook voor de binding van bewoners met hun eigen buurt. Zo wordt onderzocht hoe de voorzieningen voor jongeren om te sporten en te bewegen in de wijk kunnen worden verbeterd, en hoe we gezamenlijk aan een leefbare wijk kunnen werken. De Analyse laat zien dat veel maatschappelijke en culturele organisaties in het gebied op zoek zijn naar een nieuwe locatie en met elkaar willen samenwerken. Dat biedt een goede basis voor meer gezamenlijke initiatieven op het gebied van ontmoeting, cultuur en sport.

Kansengelijkheid is een essentieel thema in Noord. Er is verborgen armoede in sommige delen van het gebied. Armoede is niet altijd te zien aan de gevels en de straten. De dorpse cultuur in het gebied kan meespelen. Het vraagstuk van ongelijke kansen doet zich vooral voor in Wormerveer Noord en Krommenie Oost, minder in Wormerveer Zuid en nog minder in Krommenie West en Assendelft. Voor het thema Kansengelijkheid zijn de onderstaande punten als kansen aangemerkt.

Ambitie Perspectief

Bij programmering van projecten worden naast woningen ook voorzieningen meegenomen die een meerwaarde opleveren voor de wijk. Investerings ter versterking van de kwaliteit van de openbare ruimte moeten ervoor zorgen dat de woonomgeving uitnodigt tot meer beweging, ontmoeten en vertoeven. Door in te zetten op onderwijs, werkgelegenheid, maatschappelijke voorzieningen en gezondheid wordt Noord een wijk waarin iedereen meedoet en is er minder ongelijkheid.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit speerpunt onder het thema kansengelijkheid.

KANSENGELIJKHEID MAAK.Noord

VOORSTELLEN 2020-2030

1. ontwikkeling gasfabriekterrein is positieve impuls voor Wormerveer-zuid
2. ontwikkeling Noordeinde is positieve impuls voor Zeeheldenbuurt
3. ontwikkeling Meneba is positieve impuls voor Wormerveer-Noord
4. ontwikkeling Mercuriusterrein is positieve impuls voor het Blok en omgeving Oranjeplein
5. ontwikkeling Chromos en Vlaarterrein geeft positieve impuls Noorder- en Zuiderhoofstraat
6. Wilhelminapark ontmoetingsplek voor iedereen
7. Marktplaats en Zaanbocht ontmoetingsplekken voor iedereen
8. Noordsterpark activiteitenpark voor iedereen
9. Durghorstplantsoen en centrum Krommenie ontmoetingsplekken voor iedereen
10. Agathapark ontmoetingsplek voor iedereen
11. Rosariumpark ontmoetingsplek voor iedereen
12. sportkantines zijn multifunctionele accommodatie

Kansengelijkheid heeft raakvlakken met onderwijs en werkgelegenheid, maatschappelijke participatie, maar ook met gezondheid. Al deze thema's komen onder het speerpunt kansengelijkheid aan de orde.

Uit de analyse kwam naar voren dat in Noord op veel plaatsen sprake is van hechte buurtjes met een grote sociale verbondenheid. Er is een sterk en groot verenigingsleven in Noord. Dit is een sterke kracht waar gebruik van kan worden gemaakt om de kansengelijkheid te vergroten.

Kansengelijkheid: iets beneden het Zaanse gemiddelde

In de Analyse van MAAK.Noord wordt geconcludeerd dat de kansengelijkheid in Zaanstad Noord iets beneden het Zaanse gemiddelde ligt. Doordat het gebied nu is vergroot is deze conclusie milder: de kansengelijkheid in Zaanstad Noord ligt op het Zaanse gemiddelde. Echter als we inzoomen op de verschillende wijken in Noord, zien we sociaal maatschappelijke uitdagingen die we meenemen in dit Perspectief.

De noodzaak om de kansengelijkheid te vergroten geldt zeker voor Wormerveer en Krommenie Oost. Indicatoren voor kansengelijkheid (zoals het gemiddeld inkomen van huishoudens, de samenstelling van het gezin en opleidingsniveau) laten voor Zaanstad Noord minder gunstige scores zien dan gemiddeld voor de stad. Wormerveer en Krommenie Oost kennen een hoger percentage éénoudergezinnen: 28% van alle huishoudens met minderjarige kinderen, versus 25% in Zaanstad als geheel (landelijk gezien al een hoog percentage). Jongeren in Wormerveer en Krommenie Oost hebben ook relatief wat vaker te maken met een echtscheiding van de ouders, en groeien vaker op in een gezin met een

minimum inkomen (in Wormerveer 16%). In Wormerveer en Krommenie komen relatief méér jeugdigen en hun ouders bij het jeugdteam dan in de rest van Zaanstad. Om de kansengelijkheid te vergroten is het vooral belangrijk om te differentiëren tussen buurten en wijken, en om de focus te leggen op hoe kinderen en jongeren opgroeien en zich ontwikkelen.

Er is baat bij het goed lopen van jongerencentra. Voorbeeld daarvan is BAAZ, het jongerencentrum in Saendelft. Inzet op talentontwikkeling van jongeren is van groot belang (Local Heroes traject).

De herontwikkeling van locaties draagt bij aan het versterken van het omliggende gebied

Zo geeft de herontwikkeling van Chromos en Vlaar een positieve impuls aan de Noorder- en Zuiderhoofdstraat. De herontwikkeling van het Mercuriusterrein draagt positief bij aan het Blok en het Oranjeplein.

Op de bijgevoegde kaart zijn deze effecten van nieuwe (woningbouw)locaties op hun omgeving aangegeven.

Werkgelegenheid

In Noord willen we dat iedereen kansen krijgt. Het stimuleren van werkgelegenheid en ondernemerschap brengt geldstromen de wijk in.

In Noord liggen twee van de drie belangrijkste winkelgebieden van Zaanstad en dit geeft kansen. Krommenie heeft een prachtige, kansrijke winkelstraat. En ook de Zaanbocht is een parel aan de Zaan. Verdere versterking van de Zaanbocht en centrum Wormerveer versterkt de hele omgeving. Ook is er veel werkgelegenheid op bedrijventerreinen Molletjesveer en Noorderveld. De vraag is hoe we de versterking van deze economische motor ook laten bijdragen aan de kwetsbare inwoners in de omgeving. Dit vraagt om innovatieve oplossingen om inwoners te activeren.

Er zijn in Noord heel veel verschillende netwerken: vanuit sport, cultuur en vrije tijdsbesteding, of via het werk, vanuit vrijwilligerswerk of via school. Ook religieuze instellingen spelen een actieve rol in het verbinden en ondersteunen van inwoners. Bijna iedereen hoort wel bij een of meerdere netwerken, al zijn er helaas ook mensen die daarbuiten vallen. Het is belangrijk dat we met elkaar als samenleving in Noord al deze netwerken en 'communities' koesteren, en inwoners zonodig helpen om ook een netwerk op te bouwen. Door deze netwerken en communities worden initiatieven in Noord met elkaar verbonden en kunnen zij elkaar versterken. Iedereen, van jong tot oud, kan daardoor actief worden betrokken bij maatschappij en bedrijfsleven. De uitdaging voor de gemeente is niet om daarin te sturen of dingen over te nemen, maar wel om een open oog te hebben voor het verbinden en uitdragen van wat er is en de netwerken de ruimte te bieden om zichzelf te versterken en vernieuwen.

Bedrijven, zorg en onderwijs kunnen intensief samenwerken zodat de jeugd al vroeg kennismaakt met het bedrijfsleven. Er is aandacht voor het mogelijk maken van klein ondernemerschap in de flats. Een andere wijze van waardering en benutting van mantelzorg, vrijwilligerswerk, sociale steunstructuur biedt kansen.

Onderwijs

Door het toevoegen van nieuwbouwwoningen in het gebied neemt ook de vraag naar onderwijsvoorzieningen toe. Voor basisonderwijs is het belangrijk dat de scholen op de juiste locatie zitten.

Zaanstad Noord zien wij ondermeer als de MBO studentenstad. Maar Noord moet een toekomstperspectief bieden voor iedereen, ongeacht het opleidingsniveau. We intensiveren de samenwerking tussen overheid, onderwijs, zorg en bedrijven zoals 't Lokaal. Dit zorgt voor verbinding tussen wijken, ondernemers en onderwijs. Studeren, wonen en stage lopen in Noord. Door in nieuwe complexen een plint in te bouwen waardoor (sociaal) ondernemerschap zichtbaar en toegankelijker wordt.

Bereikbaarheid

Zorgen voor een goede openbaar vervoerverbinding vanuit kwetsbare wijken en buurten zal de toegankelijkheid vergroten. De kwaliteit van huisvesting en een gedegen menging van woonmilieus in een wijk zijn van groot belang voor het bevorderen van kansgelijkheid. Kinderen op een vroege leeftijd in aanraking laten komen met verschillende leefmilieus is van belang.

Daarom moeten ook fysieke barrières tussen de verschillende woongebieden weggenomen worden. De Ned Benedictweg wordt op dit moment gezien als een barrière die Meneba, Brokking en Wormerveer Noord van elkaar scheidt en ontmoeting tussen inwoners belemmert. Het wegnemen van deze barrière door een herinrichting tot een aantrekkelijke stadslaan met goede oversteekbaarheid en logische fietsroutes zorgt ervoor dat de wijken ten zuiden van de Ned Benedictweg mee kunnen profiteren van de reuring van het nieuwe woongebied bij Brokking en Meneba. Ook de bereikbaarheid van het Noordsterpark voor de aanliggende wijken, wordt hiermee sterk verbeterd.

In 2020 is een e-participatietraject gestart in het kader van een onderzoek van de Provincie Noord-Holland naar korte termijn maatregelen die de leefbaarheid moeten verbeteren rondom de N203. Dit als onderdeel van het project A8-A9. De provincie heeft om de leefbaarheid te vergroten 11 miljoen beschikbaar gesteld. Dat heeft betrekking op zowel Krommenie als Assendelft. Er is sprake van veel sluipverkeer in Assendelft door toename van het verkeer op de N203 en het ontbreken van de verbinding A8-A9. Onderzocht wordt hoe de verkeersdruk op de Dorpsstraat in Assendelft verminderd kan worden.

Schoner vervoer (fietsen, lopen, elektrische auto's) leidt tot minder geluidsoverlast en een betere luchtkwaliteit. Dit heeft een positief effect op de gezondheid. In Assendelft en Krommenie is veel hinder van vliegtuiglawaai. Zaanstad wil daarom dat er 's nachts niet meer gevlogen wordt.

Psychosociale gezondheid & Maatschappelijke participatie

Uit de Analyse:

De psychosociale gezondheid van jeugd in Wormerveer is minder goed dan gemiddeld in Zaanstad. Jongeren uit Krommenie en Wormerveer komen vaker dan gemiddeld bij het jeugdteam. Volwassenen ervaren hun gezondheid als minder goed, met name in Wormerveer Noord. De helft van de inwoners van 19 jaar en ouder heeft overgewicht. Ouderen zijn vaak eenzaam. Maatschappelijke participatie hangt samen met gezondheid.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit onderwerp onder het thema gezondheid.

Dit is een thema dat ook aan diverse andere thema's raakt, zoals kansengelijkheid, maar ook duurzaamheid en veiligheid. Er is geprobeerd deze dwarsverbanden zo zichtbaar mogelijk te maken. Hieronder volgt een overzicht.

GEZONDHEID MAAK.Noord

VOORSTELLEN 2020-2030

1. goede bereikbaarheid Guisveld vanaf station
2. goede voetgangersroutes om het Guisveld
3. goede en veilige LV-route langs Zaan
4. eiland Bloemendaal groene publieksattractie
5. Blauw-Wit sportfaciliteit voor iedereen
6. goede bereikbaarheid Noordsterpark
7. Noordsterpark activiteitenpark voor iedereen
8. verbeteren Rosariumpark
9. Fortuna sportfaciliteit voor iedereen
10. Buitenpoort, natuurrecreatie- en educatie
11. watersport op de Zaan, over de Durgsloot, op de Noorderham en in het Guisveld

Noordsterpark transformeren naar attractief park met aanleidingen om te bewegen, sporten en spelen voor iedereen

aantrekkelijke en veilige wandel- en looproutes langs de Zaan met pleisterplaatsen

De Analyse is gedaan in een kleiner gebied dan het nieuwe, grotere MAAK.Noord. Dit maakt voor de cijfers een behoorlijk verschil, het beeld voor geestelijke en fysieke gezondheid van inwoners ziet er bijvoorbeeld gunstiger uit.

Het programma MAAK zal bijdragen aan gezondheid van inwoners en werknemers. Daarbij is ook aandacht voor een dementievriendelijke stad, waarin mensen met dementie zo lang mogelijke mee blijven doen in de samenleving.

We willen een verbinding maken tussen bewegen, ontmoeten, groene en koele plekken, en voldoende voorzieningen voor huisartsen en andere gezondheid ondersteunende bedrijven.

De openbare ruimte nodigt uit tot bewegen, wandelen van groen naar een leuk plein, een sportroute, parken en het omringend landschap. Wijken hebben makkelijk toegang tot openbare ruimte als parken en pleinen, hierdoor dragen deze laagdrempelig bij aan ontmoeting en positieve reuring. Meer bewegen, meer ontmoeten, meer buiten zijn draagt bij aan minder eenzaamheid en een gezondere leefstijl. Dat maakt fitter, voorkomt overgewicht en stressgerelateerde klachten.

De in de Analyse geconstateerde afname van sporten binnen verenigingscontext en een toename van individueel of collectief sporten in de buitenruimte, krijgt in de openbare ruimte een belangrijke rol. Hierbij is het handig om dan ook te denken aan voldoende en gespreide watertappunten. Het beter benutten van het Rosariumpark en Noordsterpark biedt kansen. De parken moeten goed bereikbaar zijn, ontmoetingsruimten hebben en er moeten sportfaciliteiten door de stad gecreëerd worden zodat sporten overal mogelijk is en niet altijd geld kost.

Ook de sportvoorzieningen zelf zullen meer moeten worden afgestemd op de veranderende sportvoorkeuren. Het streven is dat er toegankelijke, kwalitatief hoogwaardige sportaccomodaties ontstaan die intensiever gebruikt kunnen worden. De huidige sportaccomodaties en unieke ruimtes kunnen beter ingezet worden. Zo kunnen sportkantines en velden ingezet worden voor meervoudig gebruik.

Ook bedrijventerreinen en waterpartijen zijn aan te merken als ruimtes voor sportroutes. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zwemwedstrijden in de Zaan en kanowedstrijden in de Durgsloot.

Vanuit traditie hebben buurthuizen en dorpshuizen in Noord een centrale rol als ontmoetingsplek. Jong en oud ontmoeten elkaar hier. Iedereen kan er activiteiten uitvoeren, elkaar ontmoeten en zich als vrijwilliger inzetten of werkervaring opdoen. Ruimtes kunnen door verschillende doelgroepen en organisaties gebruikt worden. Zowel overdag, als in de avonden en in het weekend.

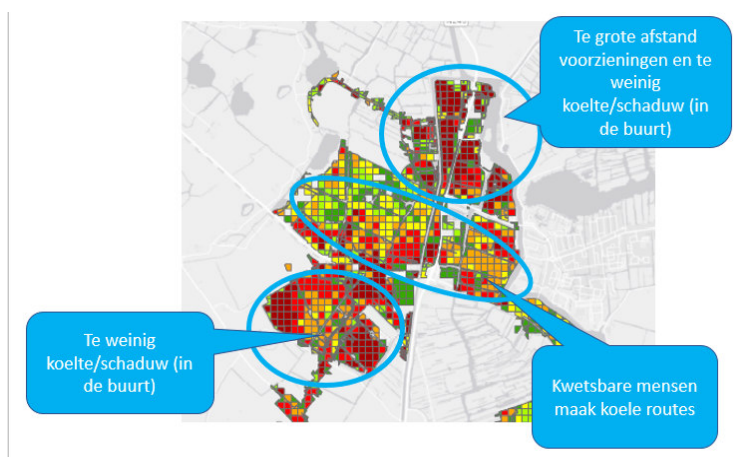
Van belang is om de kracht van de maatschappelijke en culturele voorzieningen en programma's te benutten. Zorg dragen voor sterke buurthuizen, een multifunctioneel centrum, versterken samenwerking huisartsen, fysiotherapeuten, wijkteams, woningcorporaties, commerciële sportcentra en ondersteuning maatschappelijke kracht in sport, welzijn & cultuur.

Vanuit het thema Veiligheid willen we ook aan het werk in de openbare ruimte.

Hierbij nemen we maatregelen om veiligheid te vergroten zoals bijvoorbeeld:

- Aangepaste snelheid afdwingen door de inrichting van de openbare ruimte;
- Voldoende rustplekken voor ouderen in de openbare ruimte. Op de route richting voorzieningen voldoende bankjes, groen en schaduw;
- Voldoende 'hang' en beweegplekken voor jongeren;
- Omgeving van scholen autovrij maken. Veiligheid van de kinderen waarborgen. Als kinderen met de fiets of lopend naar school worden gebracht is dit goed voor de gezondheid (meer bewegen) en blijft de lucht schoner.

Hittestress kan in bepaalde buurten problemen opleveren als de toegang tot groen beperkt is of als er kwetsbare groepen wonen. Creëren van groene routes en vergroenen van buurten is dan van belang. Zie ook de kaart hieronder.

Speerpunt 4: kwaliteit en duurzaamheid in de wijk versneld verbeteren

Terugblik Analyse:

De gemeente Zaanstad heeft de ambitie om tussen 2030-2040 klimaatneutraal en in 2050 een circulaire en klimaat adaptieve stad te zijn.

Nieuwe woningen worden zeer goed geïsoleerd en zijn voortaan ook gasloos. Vergeleken daarmee is in delen van Zaanstad Noord de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad matig. De relatief oude woningen in Wormerveer en Krommenie Oost bieden vaak weinig comfort en de energielasten zijn hoog. In delen van de wijk spelen bovendien problemen met de fundering. Veel woningen zijn niet levensloopbestendig, wat voor oudere bewoners gaandeweg steeds meer problemen kan veroorzaken.

Er zijn twee belangrijke bedrijventerreinen, Molletjesveer en Noorderveld, waar al succesvolle duurzame initiatieven opgestart zijn. Langs de Zaan vindt interessante gebiedsontwikkeling plaats, bijvoorbeeld als industrie plaatsmaakt voor nieuwe woongebieden of andersoortige bedrijvigheid. Dit vereist nieuwe voorzieningen, hiertoe werkt de gemeente aan een Transitievisie Warmte en een regionale energiestrategie (RES). Duurzame energie is namelijk de toekomst!

Ambitie Perspectief

Noord benut de mogelijkheden van warmtetransitie. Bedrijven en woningen zijn duurzaam verbonden. Woningen en openbare ruimte in Noord zijn klimaat- en toekomstbestendig.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit speerpunt onder de thema's duurzaamheid en verstedelijking.

VERSTEDELIJKING MAAK.Noord

MAATREGELEN BESTAANDE WONINGVOORRAAD

1. vernieuwing Zeeheldenbuurt
2. vernieuwing Essenstraat-Iepenweg
3. vernieuwing Het Blok
4. vernieuwing Lijnbaan -Zonnelaan
5. mogelijk toekomstige stedelijke vernieuwing Jan van Riebeeckkade en van Speijckstraat
6. mogelijke toekomstige stedelijke vernieuwing Herman Gorterstraat
7. mogelijke stedelijke vernieuwing Albert Meijnsstraat
8. mogelijke stedelijke vernieuwing Bomenbuurt Krommenie

Bomenbuurt Krommenie

voormalige woningen Het Blok

Zeeheldenbuurt Wormerveer

woningen langs Jan van Riebeeckade

We willen de kwaliteit en duurzaamheid van de bestaande woningvoorraad in Noord verbeteren. In Noord staan veel relatief oudere woningen. Deze zijn slecht geïsoleerd en op een aantal plaatsen is sprake van funderingsproblemen. In de Zeeheldenbuurt stellen bewoners, gemeente en corporatie gezamenlijk een plan voor de buurt op. Het aanpakken van de bouwtechnische problemen kan worden gecombineerd met isolatie, zodat de woningen comfortabeler worden en duurzamer, met lagere energiekosten. Woningen in het Blok zijn gesloopt. Hiervoor komt nieuwbouw in de plaats.

Bij de kwaliteitsslag van de verouderde woningvoorraad kunnen woningen worden aangepast speciaal voor ouderen met beperkingen. Aanpak van het woningbestand biedt ook kansen om buurten groener te maken. Het gebied kent relatief weinig groen en water, belangrijk om klimaatbestendig te worden. Dat wil zeggen het kunnen opvangen van extreme regenbuien, maatregelen treffen tegen oververhitting en omgaan met lange periodes van droogte.

Gezien deze diversiteit verdelen we "Duurzaamheid" in 4 thema's. Hierdoor wordt duidelijker wat het begrip duurzaamheid gaat betekenen in de ontwikkeling van Zaanstad Noord. De thema's dragen allen bij aan de grotere doelstelling, namelijk dat Zaanstad ook op de lange termijn een stad is waar mensen met plezier wonen, werken en leren in een duurzame, klimaatbestendige en gezonde omgeving.

Thema's:

- 1) Energietransitie
- 2) Ontwikkeling Circulaire Stad
- 3) Duurzame mobiliteit
- 4) Klimaatbestendigheid

1 Energietransitie

De energietransitie is een opgave om de bestaande bouw, nieuwbouw en openbare ruimte klimaatneutraal te maken (uiterlijk 2040). De focus ligt op energiebesparing en opwekking van duurzame energie. Dat wil zeggen dat het gebied net als de rest van Nederland geleidelijk over moet schakelen van fossiele brandstoffen naar duurzame vormen van energie. Vanaf 2021 is de nieuwe wettelijke norm dat de nieuwbouw bijna energieneutraal moet zijn (BENG). Daarom koersen we voor dit MAAK-gebied op bijna energieneutrale en aardgasvrije gebiedsontwikkeling. Daarnaast ligt een grote uitdaging in het verbeteren van grote aantallen oudere, slecht geïsoleerde woningen. Met maatregelen als informatievoorziening en subsidie worden particuliere eigenaren gestimuleerd hun woning energiezuiniger te maken.

Op dit moment worden verkenningen uitgevoerd naar de mogelijkheden voor toekomstige warmtevoorzieningen en alternatieve warmtebronnen per gebied. Eerste verkenningen – in de concept Transitievisie Warmte - geven aan dat delen van Noord potentieel geschikt zijn voor de aanleg van een warmtenet. De combinatie van hoogbouw, collectieve ketels en de waterrijke omgeving maken Krommenie een geschikt gebied om te onderzoeken of een lokaal warmtenet met oppervlaktewater mogelijk is, gebruik makend van het oppervlaktewater dat aanwezig is in de wijk. Met name in het centrale gebied van Krommenie staan veel complexen met een collectieve gasgestookte warmtevoorziening die geschikt zouden kunnen zijn voor aansluiting op een warmtenet. Als tweede fase zou Wormerveer Noord kunnen volgen.

Bedrijven zijn volop bezig met duurzaamheid. Platte daken kunnen worden benut. Wensbeeld voor 2030 is dat alle geschikte platte daken van bedrijventerreinen benut zijn als groen dak en/of voor zonnepanelen. Waar technisch mogelijk worden beide functies gecombineerd. Hierbij kunnen ze gebruik maken van provinciale en rijkssubsidies. Daar is al een mooi voorbeeld van in Noord. Zo heeft Bedrijvenvereniging Molletjesveer Noorderveld (BVNM) samen met de coöperatieve energiemaatschappij SAENZ U.A. al ruim 15.000 zonnepanelen gerealiseerd op beide bedrijfsterreinen. Duurzame energie is beter voor het milieu, maakt Nederland minder afhankelijk van fossiele brandstoffen en is goed voor de economie. Met energie en synergie zal 'Noord weer stromen'.

Bij de energietransitie zijn continuïteit van levering en veiligheid vanzelfsprekende aandachtspunten.

2 Ontwikkeling Circulaire stad

Belangrijke opgave van een circulaire economie is dat we veel slimmer om moeten gaan met onze grondstoffen. Dat houdt in: het minimaliseren van materiaalgebruik, maximaal hergebruik van materialen, het sluiten van materiaalketens, het vermijden van schadelijke stoffen en langere levensduur van materialen en bouwonderdelen. Kortom een toepassing van materialen met een lage 'footprint' zoals bijvoorbeeld biobased (bouw-)materialen, hernieuwbaar en gerecyclede materialen, duurzaam hout etc. Maar ook: het ontwikkelen van producten die zuiniger zijn, vrij van giftige stoffen en het vinden van nieuwe, slimme manieren om ze te produceren.

Naar schatting is 40 procent van de grondstofstromen gerelateerd aan bouw en sloop. Door bijvoorbeeld het slim logistiek regelen van materiaalstromen en gebruik te maken van herbruikbare bouwdelen kan bouwafval worden voorkomen. Met een circulaire aanpak kunnen grondstofstromen zo hoogwaardig mogelijk worden hergebruikt: zowel in toekomstige bouw, rond MKB en wijk economie en op bedrijventerreinen.

Circulaire economische ontwikkeling rond MKB en wijk economie en op Molletjesveer en Noorderveld kan een stimulans krijgen door inzet op de zogenaamde WOZ-waarde (werk, opleiding en zorg) en samenwerking met 't Lokaal (gemeente, bedrijven en onderwijs) en gericht op een nieuwe generatie en technologie.

In de openbare ruimte kan circulariteit worden toegepast bij de inkoop van nieuwe materialen (denk bijvoorbeeld aan verkeersborden, asfalt en beton). Of het bij sloop vrijgekomen puin hergebruiken (fundatie wegen). Of het voorzien in hergebruik van groenafval.

In ruimtelijk ontwerp: In het ontwerp wordt rekening gehouden met optimale opwek van duurzame energie, o.a.:

- zongerichte verkaveling/daken
- zonnepanelen worden zoveel mogelijk geïntegreerd in het ontwerp

3 Mobiliteit

Zie ook speerpunt 1: bereikbaarheid verbeteren en parkeerdruk terugdringen

Verduurzaming van mobiliteit wordt bekeken vanuit een pilot van het Zaans Mobiliteitsplan. Het gaat daarbij over andere vormen van (elektrisch) vervoer, andere stromen, andere woon-/werkverhouding. Het moet tevens gaan leiden tot het oplossen van de verkeers- en parkeerproblemen in Noord.

Het gebied kent twee NS-treinstations, een belangrijk gegeven voor de bereikbaarheid van buitenaf. De opgave ligt dan ook meer in het verbeteren van de openbaar vervoer-verbindingen in het gebied zelf, bijvoorbeeld tussen de dorpskernen maar ook zeker de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen voor mensen die per openbaar vervoer naar hun werk willen gaan. Duurzame mobiliteit van personen en goederen kan tevens bijdragen aan kansengelijkheid. De potentie van transport over water wordt nader onderzocht.

Elektrisch rijden neemt een vlucht door de landelijke (fiscale) regelgeving en het feit dat er steeds meer betaalbare elektrische modellen op de markt komen. Op bedrijventerreinen wordt ervan uitgegaan dat laadpalen op eigen terrein worden geplaatst. De grootste opgave voor de gemeente ligt in de woonwijken. Hier zal rekening gehouden worden bij de verdere planontwikkeling, waarbij de verplichting geldt om per nieuwbouwproject infralaadstructuur te realiseren. Doel: een adequate infrastructuur voor elektrisch laden.

Verder wordt ingezet op het voorkomen van gereden kilometers met gebruik van fossiele brandstoffen. Dit door het stimuleren van wandelen, fietsen en gebruik van openbaar vervoer. Denk daarbij aan goede fietsverbindingen en goede fietsstallingen bij de voorzieningen in de wijk. Autodelen wordt gestimuleerd door hier enkele parkeerplaatsen voor te reserveren. Er worden nieuwe vervoersconcepten toegepast.

4 Klimaatbestendigheid

Klimaatbestendigheid (ook wel klimaatadaptatie) wil zeggen dat een gebied aangepast is op een veranderend klimaat en beter bestand is tegen hittestress en zware stortbuien, droogte en stormen.

Hittestress wordt vaak onderschat. Bij hittegolven wordt het stedelijk gebied het zwaarst getroffen. Dat komt doordat er veel wegen en gebouwen zijn, weinig groen en water en minder wind. Hierdoor blijft de warmte er langer hangen en blijft de temperatuur veel hoger dan in het omringende landelijke gebied. Wakker liggen door de warmte is nog het minste probleem. Het zorgt ook voor hogere sterfte- en ziektecijfers, lagere arbeidsproductiviteit en meer agressie.

De kwetsbaarheid in Noord varieert binnen het stedelijk gebied, waardoor per locatie bekeken moet worden welke maatregelen effectief zijn. In het algemeen zijn groen en water in de bebouwde kom van Zaanstad Noord niet overal rijkelijk aanwezig. In Noord is op dit moment op twee plaatsen sprake van wateroverlast bij hevige buien: het gebied achter de Dubbele Buurt in Wormerveer Zuid en het gebied naast de Noorderhoofdstraat in Krommenie.

De toenemende verstedelijking zal hiermee rekening moeten houden door actief bij te dragen aan maatregelen. Fysieke en maatschappelijke voorzieningen in de openbare ruimte en extra planologische inzet zal de kracht en kwaliteit van Noord versterken.

Binnen het gebied is het goed om het teveel aan water op een slimme manier op te vangen. Het realiseren van meer waterpartijen, groene daken of het toepassen van half verharde parkeerplaatsen is belangrijk omdat ze water bufferen. Bijkomend voordeel is dat het bijdraagt aan andere duurzaamheidsthema's zoals een gezond ecosysteem, koeling van gebouwen, hittestress vermindert en de biodiversiteit vergroot.

Als het water niet binnen het gebied kan worden opgevangen, moet het worden afgevoerd naar een plaats waar het minder schade kan toebrengen, bijvoorbeeld naar het buitengebied.

Voor een aangenaam woon- en leefklimaat is het nodig om inbreiding te combineren met behoud van groen in de stad. Denk aan het maken van een goede loop/fiets route in de schaduw naar het nabijgelegen station. Of het realiseren van daktuinen of groene gevels bij gebouwen. Uiteraard gaat dit gepaard met meerkosten bij de bouw. Daar staat tegenover dat dergelijke panden meer waarde zullen hebben en meer toekomstbestendig worden. Ook blijft het belangrijk aandacht te geven aan het behoud van het bestaande groen bij herinrichtingen. En het zorgen voor goede standplaatsen voor nieuwe bomen als behoud van bestaande bomen niet mogelijk is. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het Groen- en Waterplan, Bomenbeleidsplan en Natuurinclusief bouwen. Het zorgen voor zoveel mogelijk schaduwrijk groen is een grote winst voor een gezond leefklimaat.

Groen, natuur en water in de leefomgeving zijn ook belangrijk voor het welzijn van mensen. Mensen zijn gelukkiger, ervaren minder stress en voelen zich gezonder in een omgeving waar zij groen, water, vogels, vlinders en libellen zien en ervaren.

Klimaatbestendig bouwen is het uitgangspunt in Noord. Dit heeft zowel betrekking op de manier van bouwen als op de inrichting van de openbare ruimte. Aandachtspunten daarbij zijn ondermeer:

- Bij nieuwbouw wordt rekening gehouden met zonwering, verkoeling en waterberging en wordt de openbare ruimte zo min mogelijk verhard, zonder dat dit ten koste gaat van de toegankelijkheid. Ook parkeerplekken worden minimaal verhard;
- Bij eengezinswoningen zijn tuinen belangrijk voor waterberging en verkoeling. Bewoners worden daarom gestimuleerd om hun tuin te vergroenen/ niet te verharderen;
- In delen van Noord met vooral hoogbouw, is de openbare ruimte van belang voor het opvangen van overtollig regenwater en voor koele (ontmoetings)plekken.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op natuur in de wijk en waar mogelijk worden groen en water toegevoegd. Zo worden plekken gecreëerd waar mensen naar toe kunnen voor verkoeling. Deze plekken zijn ook belangrijk voor waterberging.
- Daken die in aanmerking komen voor een tweede functie worden benut als groene daken, waterdaken, verblijfs- en recreatieplekken en/of voor het plaatsen van zonnepanelen;
- In verband met mogelijke wateroverlast wordt bij nieuwbouw voorkomen dat water de gevels bereikt. De begane grond is waterbestendig gemaakt. Installaties in flatgebouwen staan niet meer in kelders of op de begane grond.
- Bij het ontwerp van hoge gebouwen wordt rekening gehouden met het windversterkend effect in de ruimte tussen de gebouwen.

Speerpunt 5: transformatie en modernisering van bedrijventerreinen en onderlinge versterking

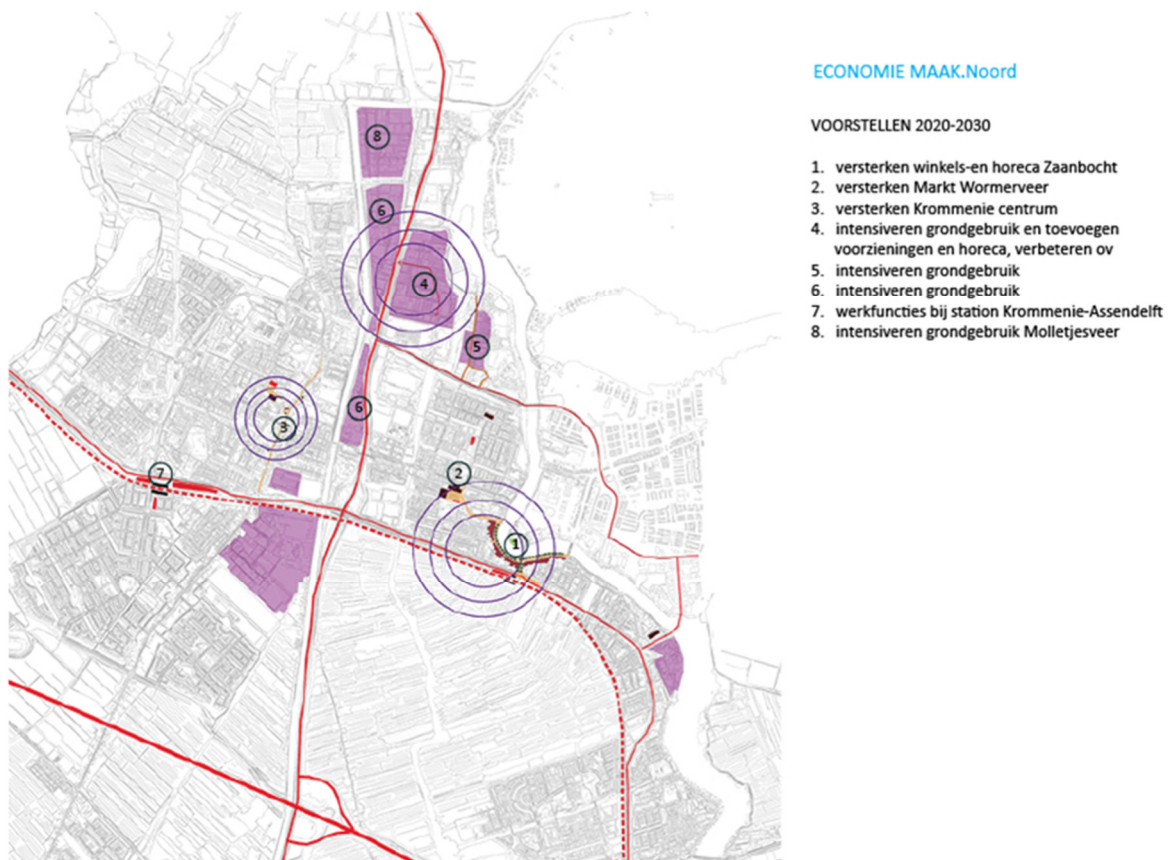
Terugblik Analyse:

Zaanstad Noord telt twee belangrijke bedrijventerreinen die veel werkgelegenheid bieden: Noorderveld en Molletjesveer. Op Molletjesveer, een industrieterrein dat is ontstaan rondom een aantal geïsoleerde woonstraatjes, zijn er initiatieven om bedrijfspanden om te zetten naar woningen of woon/werklocaties. Daarnaast zijn er kansen voor innovatie en nieuwe bedrijvigheid. De dynamiek vraagt om een visie op het gebied. Het onderzoek "Strategie bedrijventerreinen" van de gemeente gaat inzicht bieden in de toekomstwaarde van onder meer Molletjesveer en Noorderveld. In Molletjesveer Noord ligt de ambitie nu bij revitalisering, opknappen van de openbare ruimte en verbetering van de waterhuishouding. Voor Noorderveld en Molletjesveer mikken we vooral op een verbeterde bereikbaarheid en verduurzaming van het gebied. De gemeente Zaanstad werkt hier samen met de ondernemers en hun organisatie de Bedrijvenvereniging Noorderveld-Molletjesveer (BVNM).

Ambitie Perspectief

Noord blijft een woon- en werkgebied, ook in de toekomst. Bedrijven liggen nabij de woonbebouwing, en op levendige, toekomstbestendige bedrijventerreinen die goed met openbaar vervoer bereikbaar zijn. Bedrijvigheid in de wijken draagt bij aan sociale cohesie en kansengelijkheid.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit speerpunt onder het thema economie.

intensief en efficiënt uimtegebruik

toevoegen passende stedelijke voorzieningen op bedrijventerreinen

woonwerk-combinatie

efficiënt dubbel grongebruik

Zaanstad wil een aantrekkelijke gemengde woonwerkstad blijven met een kwalitatieve versterking van het bestaande gecombineerd met differentiatie van de productiestructuur. Verdieping en verbreding. Differentiatie betekent inzet op meer kennisintensieve sectoren. Juist deze sectoren kenden de afgelopen jaren sterke groei en zorgen ervoor dat de Zaanse economische structuur minder kwetsbaar wordt.

Zaanstad Noord heeft een productiestructuur die meer leunt op niet-kennisintensieve sectoren dan de productiestructuur van Zaanstad als geheel. De Industrie, Bouw en Handel en reparatie zijn sectoren die oververtegenwoordigd zijn. Specialistische zakelijke diensten, Overheid, Onderwijs en Zorg zijn ondervertegenwoordigd. Voor Zaanstad Noord is het daarom belangrijk zowel in te zetten op de sterke sectoren, die veel werk bieden aan de Zaanse beroepsbevolking, alsook op het inzetten en faciliteren van meer kennisintensieve sectoren.

Mede door de grote woningbouwopgave in Zaanstad worden steeds meer (verouderde) bedrijventerreinen omgezet in woningbouwlocaties. Het is van belang dat er, ook voor de toekomstige vraag, voldoende ruimte voor economische activiteiten op bedrijventerreinen blijft.

Bedrijventerreinen hebben een belangrijke werkgelegenheidsfunctie. Van de totale werkgelegenheid in Zaanstad bevindt 35% zich op de bedrijventerreinen. Molletjesveer en Noorderveld zijn samen goed voor 4150 banen. Dit is meer dan de helft van het aantal banen in Zaanstad-Noord. Bedrijventerreinen bieden relatief veel werkgelegenheid voor lager opgeleiden.

In Zaanstad Noord is de sociaaleconomische status relatief laag. Beschikbaarheid van banen in de directe omgeving is daarom van groot belang. Molletjesveer en Noorderveld kunnen daar een belangrijke rol in vervullen.

Om de positie van bijvoorbeeld de jongvolwassenen te sterken is de ambitie om de toegankelijkheid van deze terreinen te optimaliseren. Toegankelijkheid in fysieke zin, maar ook in economische zin, dus op de momenten waar werkgelegenheid in beeld komt bij jongvolwassenen. Deze momenten willen we vervroegen door bijvoorbeeld te denken aan stage- en onderwijsdependances op bedrijventerreinen en leer-/werkplekken beschikbaar te maken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Voor vijf van de acht bedrijventerreinen is de ambitie om deze te transformeren naar gemengd woon-werkgebied, met informele werklocaties.

Drie terreinen, te weten Molletjesveer, Noorderveld en de multifunctionele strook Assendelft (Forbostrook), blijven een hoofdfunctie als bedrijventerrein c.q. multifunctionele bestemming behouden, maar worden geïntensiveerd en verlevendigd met functies die het functioneren als bedrijventerrein versterken, bijvoorbeeld een kinderdagverblijf of een plek om na werktijd te sporten. Voorwaarde daarbij is dat deze functies de activiteiten van de afzonderlijke bedrijven niet belemmeren.

We zouden graag zien dat er ook 's avonds en in het weekend iets te doen is op de terreinen. De bedrijventerreinen zijn goed en veilig te bereiken, zowel per auto, openbaar vervoer en fiets.

Zo kan Molletjesveer/Noorderveld een prominente plek krijgen in Zaanstad Noord, met verbinding naar de omliggende woonwijken, maar ook met verbinding tussen onderwijs, werkgelegenheid en zorg.

In het deel van Noorderveld II dat direct ligt achter Meneba en Zaans Pijl tot aan de Ned Benedictweg wordt transformatie naar wonen nagestreefd en onderzocht.

De economie van Noord heeft een eigen identiteit, met meer kleinschalige bedrijven gericht op het noorden van Zaanstad. Het vestigingsklimaat is duurzaam en aantrekkelijk en er wordt voldoende passende ruimte behouden en gerealiseerd.

Noord blijft een woon- én werkgebied. Gemengde gebieden zijn belangrijk voor economische ontwikkeling. In deze gebieden worden bedrijven gestart en worden de eerste stappen naar groei gezet (start up en scale up). Ondernemers vinden de stap naar formele werklocaties vaak nog te groot en geven de voorkeur aan een werkplek in de eigen wijk. Zodat ook werk en privé/zorg makkelijker valt te combineren. Ook broedplaatsen met creatieve bedrijvigheid vinden hun plek in Noord.

Gemengde wijken zorgen voor meer levendigheid in vergelijking met een wijken waar alleen gewoond wordt. Bij de transformatie van binnenstedelijke bedrijventerreinen in Noord zal dan ook waar mogelijk worden ingezet op een combinatie van wonen en werken. In bestaande gemengde wijken, zoals Wormerveer-Zuid, blijft het gemengde woon-werkkarakter bewaard. Daarbij moet er op worden gelet dat wonen en werken elkaar niet in de weg zitten als het gaat om bijvoorbeeld en geluid- en geuroverlast. Andersom mag nieuwe woningbouw de bedrijfsvoering niet hinderen.

Detailhandel in Wormerveer en Krommenie draagt in belangrijke mate bij aan het voorzieningenniveau in Zaanstad-Noord. De centra van Krommenie en Wormerveer hebben een compact, economisch sterk, gezellig en mooi ingericht winkelgebied gemengd met enige horeca. Ze functioneren als een huiskamer voor het dorp, waar het goed toeven is. Niet alleen voor inwoners uit Noord, maar ook voor passanten. Deze compactheid willen we graag behouden. Het vervangen van winkels door woningen in deze kernwinkelgebieden vinden we een minder gewenste ontwikkeling.

De winkeliersvereniging DOKA heeft een visie gemaakt voor het opknappen van de openbare ruimte in het centrum van Krommenie. De in het centrum gelegen Noorderhoofdstraat en Zuiderhoofdstraat zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma van de gemeente, waarbij met de voorbereiding wordt gestart in 2020 en de uitvoering is voorzien in 2023. Samen met de winkeliersvereniging willen we onderzoeken of de visie van DOKA ingepast kan worden in de plannen voor onderhoud en de kaders van de gemeente zoals het Zaans Mobiliteitsplan en de Parkeervisie.

Door een herinrichting van de buitenruimte met gezellige, aantrekkelijke verblijfsplekken bijvoorbeeld langs de Durgsloot wordt de verblijfskwaliteit van het historische lint van Krommenie versterkt. De entree van het winkelgebied bij het Vlietsend kan wel een kwaliteitsverbetering gebruiken. De woningbouwontwikkeling op de voormalige bedrijfsterreinen Mercurius, Vlaar en Chromos zal een positieve impuls geven aan de draagkracht van de voorzieningen.

Het Run Shopping Centre op Noorderveld wordt als locatie voor perifere detailhandel op termijn mogelijk afgebouwd. Het gebied zou herontwikkeld kunnen worden met een relatie naar het Noordsterpark. Toevoeging van andere functies op deze plek vereist een ingreep in de infrastructuur en sluit aan bij de ambitie de Ned Benedictweg te transformeren van autoweg naar aantrekkelijke stadslaan.

Het winkelcentrum Saendelft blijft een functie als wijkondersteunend centrum behouden.

Aandachtspunt is dat er in Noord als geheel een teveel aan vierkante meters winkelruimte is. Daarom zijn we terughoudend met het toevoegen van nieuwe winkelruimte.

Het gebied rondom station Krommenie-Assendelft is een geschikte locatie voor kantoren. Bij station Wormerveer is mogelijk ruimte voor kantoren in combinatie met gebouwd parkeren bij het P&R-terrein. Voor het Gasfabriekterrein Wormerveer wordt vooral gedacht aan woningbouw.

Een aantal bedrijven is door hun milieuzone medebepalend voor wat er kan in een gebied. Het gaat bijvoorbeeld om Forbo, Loders Croklaan en Cargill aan de overkant van de Zaan. Maar ook bij kleinere bedrijven moet rekening worden gehouden met milieucategorieën en milieuocontouren.

Speerpunt 6: het benutten van Wormerveer als focusgebied voor toerisme

Terugblik Analyse:

De Zaanbocht in Wormerveer straalt kwaliteit uit en is een aantrekkelijke locatie voor dagjesmensen en toeristen, bijvoorbeeld voor bezoekers van de Zaanse Schans die meer willen beleven in de streek. Lokale ondernemers geven daarbij aan dat de kwaliteit van de openbare ruimte, bereikbaarheid en parkeergelegenheid essentieel zijn voor het succes van de Zaanbocht. In de Perspectieffase gaan we gezamenlijk bedenken hoe de potentie van de Zaanbocht en de ligging van Zaanstad Noord aan het landelijk gebied kan worden benut. Denk bij de Zaanbocht aan de aanleg van een boulevard, terrassen langs de Zaan en het krachtig uitdragen van het verhaal van Wormerveer. Die ingrepen maken verkeersmaatregelen in het gebied noodzakelijk.

Ambitie Perspectief

Wormerveer is een aantrekkelijke pleisterplaats voor dagjesmensen en toeristen die hier graag op de fiets of per boot naar toe komen. De Zaanbocht kent een kwalitatief hoogwaardig winkelgebied. Ook het omliggende groengebied heeft aantrekkingskracht op wandelaars, fietsers en kanoërs.

Vanuit de Omgevingsvisie valt dit speerpunt onder het thema economie.

TOERISME MAAK.Noord

VOORSTELLEN 2020-2030

1. Zaanbocht met boulevard als aantrekkelijk verblijfsplek met winkels en horeca
2. Buitenpoort aantrekkelijke entree naar Guisveld als plek voor natuurbeleving, natuurhotel en educatie
3. bootverbindingen over de Zaan
4. Meneba aantrekkelijke horeca en hotel in erfgoed
5. fietsroute langs de Zaan met pleisterplaatsen
6. eiland Bloemendaal groen eiland in de Zaan
7. WestKnollendam pleisterplaats aan het water met natuurhotel
8. centrum Krommenie is een aantrekkelijke verblijfsplek temidden van horeca en erfgoed
9. Durgsloot is een verstilde waterroute
10. Zaanbocht aantrekkelijk verblijfsgebied door erfgoed en zicht op de Zaan, wandeling langs beide oevers van de Zaan: het 'rondje Wormer'.

Buitenpoort Wormerveer, natuurbeleving en educatie met aantrekkelijke wandelpaden om het Guisveld

Zaanbocht: erfgoed, speciale winkelshoreca met terrassen langs boulevard en winkels

Noord kan een grotere rol spelen in de doelen die de gemeente met toerisme en recreatie voor ogen heeft, zoals meer bezoekers, spreiding van bezoekers en meer bestedingen door een langer verblijf. Noord kan ook aantrekkelijk zijn voor bezoekers uit de regio. In Noord wordt geen grootschalig toerisme voorzien. Ambitie is het versterken van de functie gericht op kleinschalig toerisme, passend bij de schaal van het gebied. Daarbij wordt gekoerst op groen en duurzaam toerisme (wandelaars, fietsers, waterrecreanten), winkelend publiek uit de regio en erfgoed geïnteresseerden. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het vertellen van het verhaal van de Zaanse industrie.

De Zaanbocht is een parel aan de Zaan met een gevarieerd winkelaanbod en horeca met terrassen aan de Zaan.

De openbare ruimte langs de Zaan zal verder worden opgeknapt. Daarbij gaat het niet alleen om de Zaanbocht, maar om het verhogen van de verblijfskwaliteit van het hele gebied van het Noordeinde tot de Adelaar. Het winkelgebied wint aan aantrekkelijkheid wanneer sprake is van aaneengesloten winkelfront. Dat is een belangrijk aandachtspunt.

Op toeristisch gebied zijn er twee speerpunten. De eerste is het opwaarderen van de Zaanbocht als aangenaam verblijfsgebied voor bezoekers én inwoners (zie ook bereikbaarheid en economie): een plek waar je kunt flaneren, aan het water zitten, winkelen, je elektrische fiets kunt opladen, je boot kunt aanmeren, een ijsje kunt eten. Dat kan door de weg meer in te richten voor langzaam verkeer, te zoeken naar andere parkeeroplossingen, de verharding te veranderen, te vergroenen en terrassen mogelijk te maken. Dat gebeurt in nauwe samenhang met ontwikkelingen aan de oostkant van de Zaan

in Wormerland, zodat het mogelijk wordt een rondje te maken. Wellicht zelfs met een pontje of een brug.

De verrijking en intensivering van de Zaanbocht dient ook ten goede te komen aan omringende inwoners die zich bijvoorbeeld door middel van (sociaal) ondernemerschap kunnen ontwikkelen richting werk. De Zaanbocht dient als economische motor ook als doel te hebben om ongelijkheid in het gebied zoveel mogelijk tegen te gaan en daarmee kansen te creëren voor inwoners die dit nodig hebben.

Een tweede speerpunt is om routes en knooppunten voor wandelaars, fietsers en waterrecreanten uit te breiden en te verbeteren om zo groen, water en erfgoed beter te ontsluiten. Hierbij ligt ook een relatie naar het thema gezondheid en het speerpunt groen en erfgoed. Uitvoering van maatregelen uit het Groen- en Waterplan is een stap in de goede richting. Andere wensbeelden zijn: het verbinden van de Zaan en het Guisveld en het inrichten van station Wormerveer als buitenpoort (plek waar bezoekers vanuit de trein direct contact met het veenweidegebied hebben) bijvoorbeeld via ruimte voor natuureducatie, een lint met biodiversiteit en tegelijkertijd de verbinding tussen station en Zaan opener en aantrekkelijker maken. Hier ligt een link met duurzaamheid, gezondheid en het speerpunt groen/landschap. Samen met de provincie, NS en Staatsbosbeheer wordt gewerkt aan een nadere invulling van buitenpoort Wormerveer.

De routes zijn vooral groen en bieden voldoende schaduw om wandelaars en fietsers tijdens hitteperiodes voldoende koelte te bieden.

De toeristisch functie van Noord kan verder worden versterkt door enige toevoeging van kleinschalige verblijfsaccommodaties die bijvoorbeeld gekoppeld zijn aan erfgoed of natuur/landschap. Krommenie is geen focusgebied voor toerisme, maar door het ontwikkelen van goede routes naar het centrum kunnen meer mensen het erfgoed daar ontdekken. Zo heeft de winkeliersvereniging bijvoorbeeld de erfgoedwandeling Krommenie ontwikkeld. Via de Nauernaschevaart en het Noordzeekanaal is Krommenie over het water verbonden met Amsterdam.

Speerpunt 7) het versterken van de cultuurhistorische waarden, natuur en landschap en daarover het gesprek aan te gaan met bewoners, organisaties, bedrijven en overige relevante partners.

Ambitie Perspectief

De alom aanwezige cultuurhistorie en het omliggende uitgestrekte landschap geeft Noord een eigen identiteit. Cultuurhistorische waarde vormt de basis bij herontwikkeling. Nieuwe ontwikkelingen in Noord dragen bij aan het versterken van deze identiteit en het omliggende landschap wordt beter bereikbaar gemaakt voor recreatief gebruik.

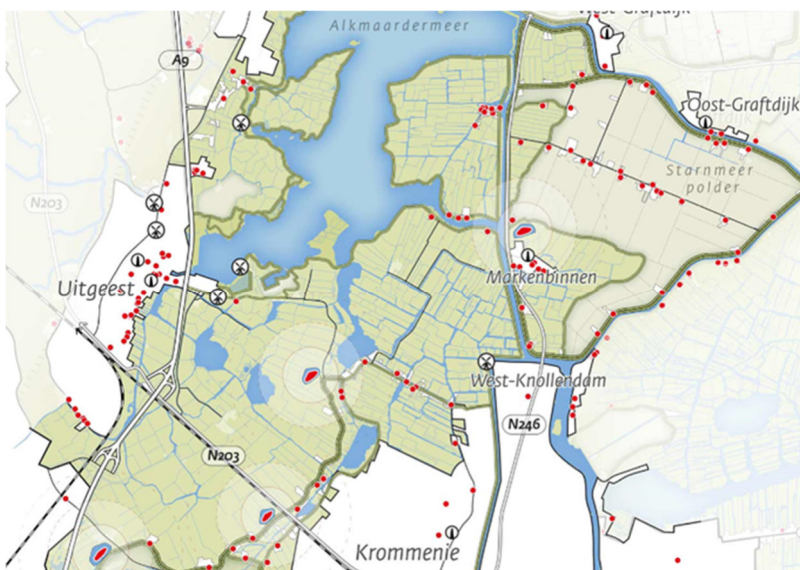
Vanuit de omgevingsvisie valt dit speerpunt onder de thema's duurzaamheid en economie

De regionale identiteit van Zaanstad Noord wordt bepaald door zijn landschappelijke ligging als stadslob in 'het land van wind en water'. In het landschap vormen de dijken en linten de ruggengraat van de bebouwing. De weidsheid van het land biedt een welkom contrast met de steeds dichter bebouwde stad. Het (historisch) stelsel van linten, dijken en paden vormt nog steeds de basis voor de aansluiting van stad en land. De kernen Wormerveer en Krommenie profiteren bij uitstek van deze landschappelijke ligging.

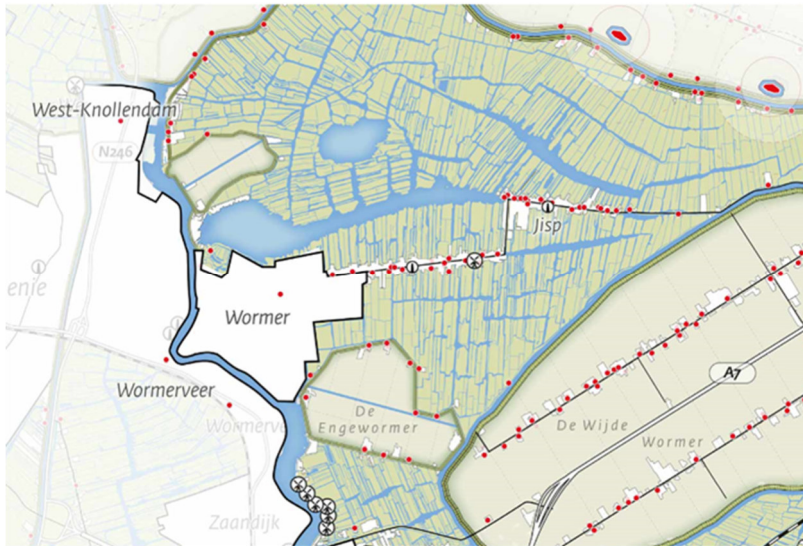
De landschappen rond Zaanstad Noord zijn divers en aantrekkelijk. Onder invloed van het voormalige Oerij is in de randen van een getijdenlandschap veengroei ontstaan en heeft de mens het gebied gedurende eeuwen ontgonnen. De sporen van ontginningen zijn nog overal terug te vinden en dat maakt het buitengebied niet alleen interessant uit cultuurhistorisch oogpunt maar ook vanwege de biodiversiteit.

Zaanstad Noord grenst aan de volgende buitengebieden:

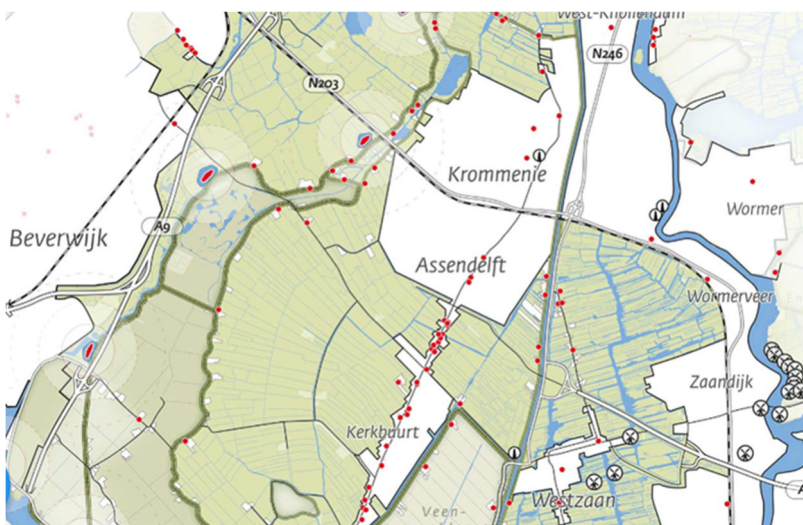
- De Krommenieer Woudpolder aan de noordzijde. Dit landschap is weids en strekt zich uit tot voorbij het Alkmaardermeer. Bijzonder is het lintdorp Krommeniedijk dat onderdeel is van de Stelling van Amsterdam. Het Alkmaardermeer is een regionaal recreatiegebied.

- Het Wormer en Jisperveld en de Kalverpolder. Dit gebied aan de oostzijde van Wormerveer en West Knollendam is een typisch natuurlijk veenweidegebied met veel water en ruigtes. De Zaan ligt tussen de stad en het landschap.

- Het Guisveld ligt ten westen van Wormerveer. Het is een Natura 2000 gebied met ruigtes en veel water. Het spoor begrenst de stad en het Guisveld en vormt een barrière. Het natuurgebied is beschermd en het recreatief gebruik is beperkt.
- Het Noorderveen ligt ten oosten van de Saendelft. Dit gebied is door de Binnendelft slecht toegankelijk. Het zuidelijke deel is een beschermd natuurgebied.
- Ten zuiden van Saendelft en Kreekrijk ligt de uitgestrekte Assendelpolder. Een landbouwgebied met de oude zeedijk als begrenzing van de open ruimte. Door de ruikverkaveling zijn er minder watergangen in het gebied en het onderscheidt zich van de nattere veenweide.
- Ten westen van Kreekrijk en Krommenie liggen de polders van Uitgeest. Dit gebied is een krekenslandschap en de resten van het voormalige OER IJ zijn daar nog zichtbaar.

Het buitengebied krijgt steeds meer een betekenis voor de stad. De stad groeit en mensen willen naar buiten voor ontspanning en sport. Door warme zomers kan het buitengebied

voor verkoeling zorgen. Ook staat het watersysteem in de stad in verbinding met het buitengebied en het overschot aan water kan opgevangen worden buiten de stad.

Door de grotere stadsuitbreidingen is een harde planologische rand ontstaan tussen de stad en landschap. Met het geconcentreerd bouwen is het landschap ook ontzien. Maar door deze scherpe overgangen tussen stad en landschap ontbreken vaak groene zones die toegankelijk zijn voor recreatief gebruik. Voorbeeld is de noordrand van Krommenie en Saendelft Oost. Ook liggen spoorwegen en watergangen op de scheiding tussen stad en buitengebied en vormen barrières voor mens en dier. Het is in Zaanstad Noord dus niet overall mogelijk om vanuit huis het buitengebied te bereiken. Uitzondering vormt de bereikbaarheid van het gebied van de Stelling van Amsterdam vanuit Saendelft en Krommenie.

Met de ontwikkeling van de stad zijn de groenstructuren niet altijd verbonden met het buitengebied. Terwijl bij de uitbreidingen ook watergangen zijn afgesloten. Onder een kaart met de hoofdgroenstructuur van Zaanstad Noord. Deze structuren vormen de groene ruggengraat van de stad en het is wenselijk deze aan te haken aan het groen in het buitengebied.

Het is een opgave om het buitengebied meer onderdeel te laten zijn van de ontwikkeling van de stad. We willen de natuurbeleving versterken. Recreatieve fiets-, vaar- en wandelroutes kunnen daar een rol in spelen. Het kan daarbij gaan om (nieuwe) fiets- of wandelpaden, maar bijvoorbeeld ook om het beschrijven van routes vanuit Noord door de omliggende natuur- en recreatiegebieden, waarin aandacht is voor de geschiedenis van het landschap en de natuur- en landschappelijke waarden. De Stelling van Amsterdam, het OER-IJ gebied en het recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer bieden hiertoe volop mogelijkheden. Behalve dat dit de kwaliteit van Noord versterkt, kan dit ook aantrekkelijk zijn voor toeristen uit de regio die wat langer in Noord verblijven.

Ruimtelijk dienen de groenstructuren verbonden te zijn met het buitengebied en de stadsranden kunnen daarbij van betekenis zijn, ook voor de klimaatadaptatie. Het gebied

tussen station Wormerveer en het Guisveld is een bijzondere zone. Een goede uitwerking van het project Buitenpoorten wordt voorbereid.

Voor de versterking van de biodiversiteit is het van belang om het buitengebied 'de stad in te trekken'. Dat kan bij uitstek ook met een stedelijke ontwikkeling als er wordt geïnvesteerd in de bestaande groenstructuren en waarbij de groene en blauwe hoofdstructuur wordt verbonden met de omgeving van de stad. **Ecologische verbindingen kunnen de beleving en de verbinding tussen de stad en het omliggende groen versterken.**

Dit alles moet nader in het perspectief in het gesprek met de stad (als eerste in de ateliers van de Omgevingsvisie) worden uitgewerkt. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de ambities van het Groen- en Waterplan van de gemeente.

NOODZAKELIJKE VERBINDINGEN MAAK.Noord

OPHEFFEN RUIMTELIJKE BARRIÈRES, AANBRENGEN VERBINDINGEN

1. verbeteren verbinding Guisveld-station Wormerveer
2. bereikbaarheid Guisveld met Wormerveer-Zuid
3. verbinden beide oevers van de Zaan met veer ferry en watertaxi
4. bereikbaar maken Noordsterpark vanaf Wormerveer-Noord
5. opheffen barrière werking van Ned Benedictweg tussen Wormerveer-Noord en Meneba
6. bereikbaarheid Noordsterpark uit Noorderveld
7. extra brug over Nauernaschervaart
8. verbeteren verbinding centrum Wormerveer -Krommenie
9. verbeteren verbinding Krommenie-Assendelft
10. verbeteren verbinding Molletjesveer naar West-Knollendam
11. verbeteren verbinding Wormer-Wormerveer

MAAK.Noord, omringd door het open landschap maar veel ruimtelijke barrières t.g.v. waterlopen, wegen en spoor

De agrariërs zijn de beheerders van het buitengebied. Dat geldt met name voor het poldergebied Assendelft en de Krommenieer Woudpolder. De agrariërs zien een transitie tegemoet en zullen hun bedrijfsvoering meer gaan richten op bijvoorbeeld kortere voedselketens en natuurinclusieve landbouw. Dit ook deels gedwongen door de maatregelen die worden genomen om bodemdaling tegen te gaan, zoals het niet meer verder verlagen van het waterpeil. Verdere verstedelijking biedt de agrariërs ook kansen voor een afzetmarkt voor lokaal geproduceerd voedsel en het bieden van recreatieve voorzieningen op de boerderij.

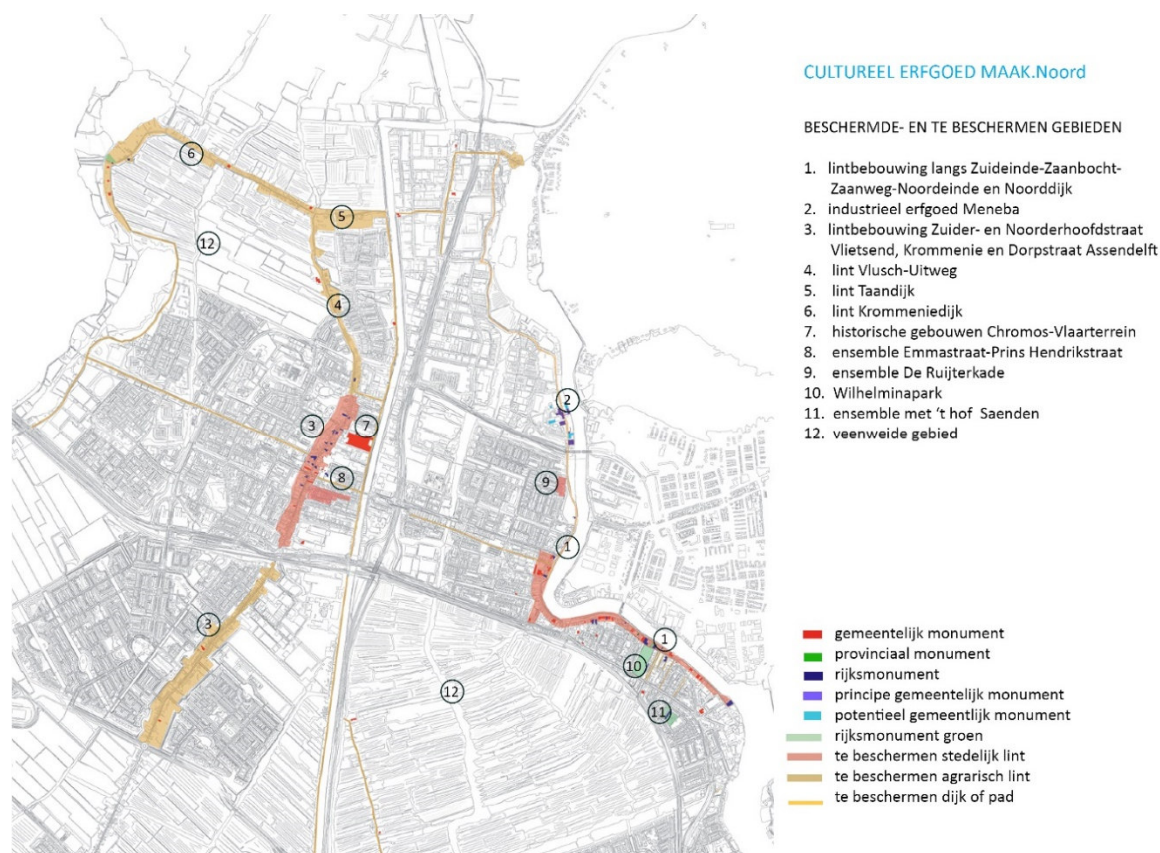
Verbinding van Zaanstad met metropolitane landschap middels het historische netwerk van linten, dijken en paden

Zonder begrip van het verleden is er geen blik op de toekomst mogelijk. Bij de totstandkoming van het perspectief is het dan ook van groot belang om een goed begrip van de cultuurhistorische en natuurlandschappelijke waarden van het gebied te hebben. Deze waarden zijn voor de hele gemeente Zaanstad in kaart gebracht in het document *'De Identiteit van Zaanstad: Linten, Dijken en Paden'*. De belangrijkste historische linten in Noord zijn het lint in Wormerveer en het lint Assendelft/Krommenie/Krommeniedijk/Taandijk. Daarnaast bevinden zich ook paden aan het lint en verbindingslinten in het gebied. Zeker in het lint Krommenie is de rijke historie van de zeventiende en achttiende-eeuwse

zeildoekweverij nog altijd goed afleesbaar. In dit lint pronken de allermooiste voorbeelden van de typisch Zaanse houtbouw, die rond 1800 door de rijke rolreders werden gebouwd. Ook de begin twintigste-eeuwse fabrieken en arbeiderswijken zijn intact en van hoge cultuurhistorische kwaliteit. Het is van groot belang om deze cultuurhistorische kwaliteiten te behouden en waar mogelijk te versterken. Het doel is nadrukkelijk niet alleen maar om te beschermen. Het gaat er om dat nieuwe ontwikkelingen bijdragen aan de ruimtelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten.

In het document *'De Identiteit van Zaanstad: Linten, Dijken en Paden'* zijn de linten van Assendelft, Krommenie en Krommeniedijk en de rivierdijken van Wormerveer en Westknollendam beschreven. Samen met de bijbehorende CultuurHistorische Verkenning wordt bekeken waar mogelijk nog ruimte is voor ontwikkelingen met behoud van het unieke karakter en de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. We zoeken in het Perspectief dan ook aansluiting met het traject *'De Identiteit van Zaanstad: Linten, Dijken en Paden'*. De potentie van Krommenie wordt onderstreept door de winkeliersvereniging DOKA, die met goede initiatieven is gekomen om het historische lint te versterken. We gaan met enthousiasme met hen en anderen in gesprek om de historische en ruimtelijke potentie van Krommenie ten volste te benutten.

Naast het aansluiten op de *'Visie op Linten, Dijken en Paden'* zijn er beeldbepalende stadsgezichten geformuleerd.

Krommeniedijk

lintbebouwing en pakhuizen langs de Zaan

lintbebouwing centrum Krommenie

industrieel erfgoed Meneba

Uitvoerbaarheid (financiering) van het concept Perspectief

De uitvoerbaarheid van het concept Perspectief is afhankelijk van planologische besluiten, maatschappelijk draagvlak en de beschikbaarheid van de benodigde middelen. Het gaat veelal om infrastructurele projecten en woningbouwprojecten die flinke investeringen vergen die niet eenvoudig zijn op te brengen. Dat vraagt om maatwerk, goede netwerken- en samenwerkingsconstructies en intelligente fasering in tijd. In het concept Perspectief zijn bij elk speerpunt op de kaart de beoogde projecten en maatregelen in tijdvak 2020-2030 of tijdvak 2030-2040 geplaatst.

Er zullen met de ontwikkelende partijen grondexploitaties anterieure overeenkomsten worden afgesloten. Voor een aantal locaties, zoals Meneba, is dit inmiddels gebeurd. Er is een beroep gedaan op medefinanciering vanuit andere overheden. Zo is er bij het Rijk een aanvraag ingediend bij de Woningbouwimpuls en zijn HIRB-aanvragen (Herstructureren en Intelligent Ruimtegebruik Bedrijventerreinen Noord-Holland) door de provincie toegekend. Ook diverse investeringen in de infrastructuur en de openbare ruimte zijn meegenomen in de aanvraag Woningbouwimpuls. Daarnaast zal blijvend gezocht worden naar andere subsidiemogelijkheden.

In de Strategiefase worden diverse businesscases opgesteld om met zowel markt als overheden tot gezamenlijke inspanningen en investeringen te komen, om daarmee de uitvoering van de ambities, gefaseerd in de tijd, financieel haalbaar te maken. De benodigde wijze van inrichting van de projectorganisatie wordt nader uitgewerkt.

Bij de vaststelling van het Perspectief in het voorjaar van 2021 kan mede op basis van de eventuele subsidietoekenning een meer uitgewerkte financiële strategie worden opgenomen. Vanuit het Zaans Mobiliteitsplan Uitwerkingsplan Noord worden de uitkomsten en maatregelen geïmplementeerd.

Hieronder volgt een verzameltabel van maatregelen per speerpunt in tijd. Deze verzameltabel dient als onderlegger voor het financieel dashboard van MAAK.Noord. De nummers voor de maatregelen verwijzen naar de betreffende kaarten in het concept Perspectief.

Perspectief MAAK.Noord	2020-2030	2030-2040
Speerpunt 1 MOBILITEIT MAAK.Noord	<ol style="list-style-type: none"> 1. Snelle en frequente OV-verbinding 2. Doortrekken A8 naar A9 3. Goede faciliteiten bij station Wormerveer 4. Goede en veilige LV-route langs Zaan 5. Zoekgebied tweede brug over Nauernaschervaart 6. Ontsluiting Brokking via Noorderveld 2 7. Opheffen barrière Ned Benedictweg 8. Herinrichten Wandelweg als laan 9. Ontsluiten Noorderveld 1 naar N246 10. Veilige LV-verbinding bij Ned Benedictweg 11. LV-verbinding naar Guisveld 12. Fastferry en watertaxi's over de Zaan 	<ol style="list-style-type: none"> 1. extra brug over de Zaan? 2. ontwikkeling locatie station Krommenie Assendelft met werk-en woonfuncties

<p>Speerpunt 2 VERSTEDELIJING MAAK.Noord</p>	<p>WONINGBOUWLOCATIES 2020-2030</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaans Pijl (Brokking) 180 won.* 2. Meneba 622 won.* 3. Noordeinde 88 won.* 4. Noordeinde 50A 19 won.* 5. Amandelbloesem fase 3 40 won.* 6. Ecodorp 23 won.* 7. kerk Marktstraat + Toermalijn 30 won. 8. gasfabriekterrein Wormerveer 75 won. 9. Dubbelebuurt 50 won.* 10. Celebesstraat 22 won.* 11. Mercuriusterrein 87 won. 12. Noorderhoofdstraat 37-45 21 won.* 13. locatie Vlaar 285 won. 14 Chromos 100 won.* 15. locatie Kerkstraat 110 201 won. 16. Kerkstraat-noord 200 won. 17. PWN-terrein 135 won. 18. gasfabriekterrein Krommenie 50 won.* 19. Durghorst 48 won.* 20. Rosariumplein 50 won.* 21. Eilanden van Hain 233 won.* 22. Kreekrijk 920 won.* 23. Poort van Saendelft 72 won.* 24. Overhoeken 150 won.* 25. Dorpstraat 707 28 won.* <p>totaal nieuw toegevoegde 3.729 won</p> <p>* in uitvoering, overeenkomsten opgesteld of project gemeente</p> <p>STEDELIJKE VERNIEUWING DOOR SLOOP-NIEUWBOUW</p> <ol style="list-style-type: none"> 25. Zeeheldenbuurt 178 won.* 26. Iepenlaan 25 won.* 27. Het Blok 88 won.* 28. Zonnelaan 75 won.* 	<p>MOGELIJKE TRANSFORMATIES PERIODE 2030-2040</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karnemelkse polder 2. Herstructurering oostzijde Noorderveld 2 3. Herontwikkeling locatie pdv in relatie met Noordsterpark en Wormerveer-Noord 4. Herstructurering locatie plein 13 5. Herstructurering locatie Hogeweg 6. Stedelijke vernieuwing Wormerveer-Noord 7. Ontwikkeling stationslocatie Krommenie-Assendelft
<p>Speerpunt 3 KANSENGELIJKHEID MAAK.Noord</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkeling gasfabriekterrein is positieve impuls voor Wormerveer-zuid 2. Ontwikkeling Noordeinde is positieve impuls voor Zeeheldenbuurt 3. Ontwikkeling Meneba is positieve impuls voor Wormerveer-Noord 4. Ontwikkeling Mercuriusterrein is positieve 	

	<p>impuls voor het Blok en omgeving van het Oranjeplein</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Ontwikkeling Chromos en Vlaarterrein geeft positieve impuls Noorder- en Zuiderhoofdstraat 6. Wilhelminapark ontmoetingsplek voor iedereen 7. Marktplein en Zaanbocht ontmoetingsplekken voor iedereen 8. Noordsterpark activiteitenpark voor iedereen 9. Durghorstplantsoen en centrum Krommenie ontmoetingsplekken voor iedereen 10. Agathapark ontmoetingsplek voor iedereen 11. Rosariumpark ontmoetingsplek voor iedereen 12. Sportkantines zijn multifunctionele accommodaties 	
<p>Speerpunt 3 GEZONDHEID MAAK.Noord</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goede bereikbaarheid Guisveld vanaf station 2. Goede voetgangersroutes om het Guisveld 3. Goede en veilige LV-route langs Zaan 4. Eiland Bloemendaal groene publieksattractie 5. Blauw-Wit sportfaciliteit voor iedereen 6. Goede bereikbaarheid Noordsterpark 7. Noordsterpark activiteitenpark voor iedereen 8. Verbeteren Rosariumpark 9. Fortuna sportfaciliteit voor iedereen 10. Buitenpoort, natuurrecreatie- en educatie 11. Watersport op de Zaan, over de Durgsloot, op de Noorderham en in het Guisveld 	
<p>Speerpunt 4 BESTAANDE WONINGVOORRAAD MAAK.Noord</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vernieuwing Zeeheldenbuurt 2. Vernieuwing Essenstraat-Iepenweg 3. Vernieuwing Het Blok 4. Vernieuwing Lijnbaan-Zonnelaan 5. Mogelijk toekomstige stedelijke vernieuwing Jan van Rietbeeckade en Van Speijkstraat 6. Mogelijk toekomstige stedelijke vernieuwing Herman Gorterstraat 7. Mogelijke stedelijke vernieuwing Albert Meijnsstraat 	

	8. Mogelijk stedelijke vernieuwing Bomenbuurt Krommenie	
Speerpunt 5 ECONOMIE MAAK.Noord	<ol style="list-style-type: none"> 1. Versterken winkels-en horeca Zaanbocht 2. Versterken Markt Wormerveer 3. Versterken Krommenie centrum 4. Intensiveren grondgebruik en toevoegen voorzieningen en horeca, verbeteren ov 5. Intensiveren grondgebruik 6. Intensiveren grondgebruik 7. Werkfuncties bij station Krommenie-Assendelft 8. Intensiveren grondgebruik Molletjesveer 	
Speerpunt 6 TOERISME MAAK.Noord	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaanbocht met boulevard als aantrekkelijk verblijfsplek met winkels en horeca 2. Buitenpoort aantrekkelijke entree naar Guisveld als plek voor natuurbeleving , natuurhotel en educatie 3. Vootverbindingen over de Zaan 4. Meneba aantrekkelijke horeca en hotel in erfgoed 5. Fietsroute langs de Zaan met pleisterplaatsen 6. Eiland Bloemendaal groen eiland in de Zaan 7. West Knollendam pleisterplaats aan het water met natuurhotel 8. Ventrum Krommenie is een aantrekkelijke verblijfsplek te midden van horeca en erfgoed 9. Durgsloot is een verstilde waterroute 10. Zaanbocht aantrekkelijk verblijfsgebied door erfgoed en zicht op de Zaan, wandeling 'rondje Wormer' 	
Speerpunt 7 CULTUREEL ERFGOED MAAK.Noord	<p>BESCHERMDE- EN TE BESCHERMEN GEBIEDEN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lintbebouwing langs Zuideinde-Zaanbocht-Zaanweg-Noordeinde en Noorddijk 2. Industrieel erfgoed Meneba 3. Lintbebouwing Zuider- en Noorderhoofdstraat, Vlietsend, Krommenie en Dorpstraat Assendelft 4. Lint Vlusch-Uitweg 5. Lint Taandijk 6. Lint Krommeniedijk 7. Historische gebouwen Chromos-Vlaarterrein 	

	8. Ensemble Emmastraat-Prins Hendrikstraat 9. Ensemble De Ruijterkade 10. Wilhelminapark 11. Ensemble met 't hof Saenden 12. Veenweide gebied	
--	--	--

In het gesprek met de stad willen we zoveel mogelijk mensen informeren over het Noord van de toekomst. We willen horen of dit is wat de inwoners willen, maar ook toekomstige inwoners spreken en betrekken bij wat er in het gebied leeft en speelt.

In de voorgaande tekst is een beeld geschetst van de richtingen voor het Perspectief. Dit Perspectief is een concept dat is besproken met de ketenpartners en georganiseerde stakeholders uit Noord en is naar aanleiding daarvan nog aangescherpt. Nadat het Perspectief door het college van B&W wordt vrijgegeven voor inspraak, volgen bredere wijk- en buurtgesprekken met bewoners, ondernemers en belangenorganisaties (zoals natuur- en sportorganisaties).

Op basis van de opgehaalde input/feedback worden de denkrichtingen voor de speerpunten van het Perspectief aangepast en/of aangescherpt.

Vanuit het proces MAAK.Zaanstad wordt ingezet op droombeelden en een toekomstperspectief voor 2040. Om de leefbaarheid en de kwaliteit van de stad zo goed mogelijk te beïnvloeden is er ook sterk de behoefte de jongeren in het proces te betrekken. Wat wil een jongere in zijn stad vinden om te blijven? Wat zijn hun ideeën en voorkeuren over wonen? We organiseren gesprekken met jongeren om na te denken over het gebied in 2040 in het licht van ontmoeting. Binnen dit project worden er door middel van interviews en foto's verbeeldend en diepgaand verslag gegeven van de behoeften en ideeën van jongeren in het gebied. Het biedt een basis om jongerenparticipatie verder uit te bouwen.

U kunt alles over de Analyse en MAAK.Zaanstad Noord nog eens terugvinden op <https://maaknoord.zaanstad.nl/home>.